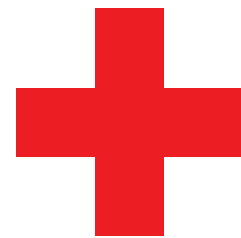

Zvesti

ČASOPIS SLOVENSKEHO ČERVENÉHO KRÍŽA / ŠPECIÁLNE ČÍSLO ZIMA 2018 - JAR 2019 / NEPREDAJNÉ

100 ROKOV SPOLU POMÁHAME

Vážení a milí červenokřížski priatelia, dobrovoľníci, členovia a podporovatelia,

s príchodom zimného čísla ZVESTI začínajú oslavy 100. výročia vzniku Československého Červeného kríža, ktorý svoju činnosť začal už pár mesiacov po vzniku spoločného štátu. V rámci tohto zaiste dôležitého jubilea treba historický pohľad trochu rozšíriť. Hnutie Červeného kríža bolo založené v roku 1863, na zakladajúcej konferencii sa zúčastnili predstavitelia 12 krajín, medzi ktorými nechýbalo Rakúsko, v tom čase aj naše kráľovstvo. Prvý miestny spolok Červeného kríža na území dnešného Slovenska pravdepodobne v Banskej Štiavnici bol založený roku 1881, v tom istom roku ako Červený kríž v USA. Naše územie patrilo v tom čase medzi prvých 40 krajín sveta, v ktorých Červený kríž pôsobil a jeho história je odvtedy neprerušovaná. Dnes sme hrdou súčasťou prvej, najstaršej a najväčšej humanitárnej organizácie na svete v 191 významných krajinách, ďalšie krajiny na prijatie do rodiny čakajú, ako napr. Bután, či Taiwan. Zo všetkých krajín sveta nie je národná spoločnosť Červeného kríža alebo Červeného polmesiaca len vo Vatikáne a vo dvoch štátoch v Mikronézii. Zakladateľ Henry Dunant je prvým nositeľom Nobelovej ceny za mier a medzinárodné hnutie Červeného kríža a Červeného polmesiaca je ako jediné trojnásobným držiteľom tejto ceny. Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov (symbolické v dnešných časoch) získal cenu dvakrát, všetci ostatní jednotlivci a inštitúcie za 117 rokov len raz. Utrpeli sme aj straty, ktoré sme nenahradili a evidentne už nikdy nenahradíme. Pri znárodnení prišiel Červený kríž o celoplošnú dopravnú zdravotnú službu aj o budovy nemocníc, po nežnej revolúcii o desiatky tisíc dobrovoľníkov z radov zdravotníckych pracovníkov. V období zotavenia z finančnej krízy aj o polovicu štátnej dotácie. Nič z toho nám neublížilo. Dobrovoľníkov máme menej, ale úprimnejších. Dopravné prostriedky sa k nám vracajú prostredníctvom súkromných podporovateľov. Miesto nemocníc máme sociálne zariadenia podporované samosprávou. Chýbajúce prostriedky zo skrátenej dotácie nahradili za tri roky nezištné súkromné peniaze a dotácia na naborovanie a oceňovanie darcov krvi a záchranu ľudských životov cez kurzy prvej pomoci dnes tvorí len o chlp viac ako desatinu našich príjmov. Poučilo nás to o tom, čo je pre koho dôležité. Dodržiavame 7 základných princípov Hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca. Navzájom sú všetky rovnocenné, ale predsa len niekedy je viac v popredí

ľudskosť a dobrovoľnosť, inokedy nestrannosť a nezávislosť. V dodržiavaní princípov je naša sila a nádej zároveň. Sila vtedy, keď musíme odolávať podpásovému úderom, alebo len nepochopeniu, že aktivitami nepomáhame sebe, ale ľuďom okolo nás, ktorých zraniteľnosť vidíme vďaka svetovosti skôr ako iní. Naše princípy, napr. jednota, nám vlievajú nádej v situáciách, kedy apely, prosby, výzvy a argumenty nie sú vyslyšané a musíme sami nájsť cesty k cieľu. Bránením nestrannosti silnie nezávislosť, uplatňovaním ľudskosti sa posilňuje svetovosť. Sedem princípov je ako sedem spojených nádob. Ani jedna nie je nikdy úplne prázdna, spolu sú vždy plné až po okraj.

Prajem všetkým, hlavne červenokřížskym priateľom, dobrovoľníkom, členom a podporovateľom príjemné prežitie vianočných sviatkov v kruhu najbližších a najmilších zároveň, v atmosfére lásky a s uvedomením si vďaka za to, že sme tí šťastní na strane pomáhajúcich. Do nového roku 2019, roku 100-ročného jubilea, prajem všetkým pevné zdravie, spoľahlivé rodinné zázemie v tom najširšom zmysle slova, spoločnosť úprimných priateľov, sociálne a ekonomické istoty a dobrý pocit zo zmysluplných aktivít.

S úctou

Viliam Dobiáš
prezident Slovenského Červeného kríža

Obsah

02	Príhovor prezidenta SČK	17	100 rokov spolu pomáhame
04	Bezpríspevkové darcovstvo krvi	21	Krízový manažment a humanitárna pomoc
06	Prvá pomoc	24	Mládež
12	Sociálna činnosť	30	Miestne spolky a dobrovoľníctvo

Rok červenokrížskych výročí

Rok 2019 je rokom viacerých výročí, ktoré sú priamo spojené s červenokrížskou históriou. Pred 160 rokmi bol Henry Dunant, zakladateľ Červeného kríža, svedkom bitky pri Solferino. O päť rokov neskôr bola na svete nielen jeho kniha Spomienka na Solferino, ale aj založený Červený kríž (1863). 22. augusta 1864, teda pred 155 rokmi bol podpísaný prvý Ženevský dohovor.

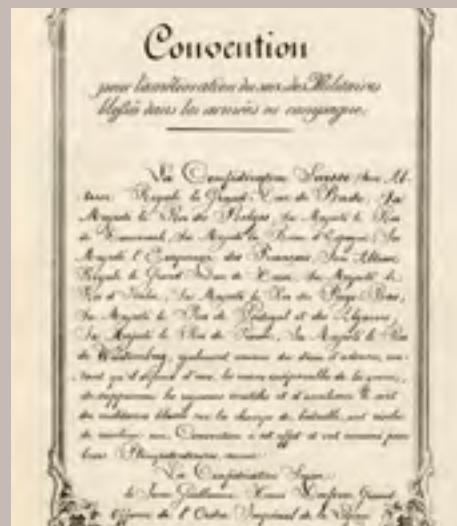
Historickým míľnikom pre červenokrížsku históriu Slovákov a Čechov je 6. február 1919 - čoskoro ubehne 100 rokov od založenia Československého Červeného kríža - prvej národnej spoločnosti Červeného kríža Čechov a Slovákov. Prvou prezidentkou Československého Červeného kríža bola Alica Masaryková.

V roku 1919 vznikla tiež Liga národných spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca,

neskôr premenovaná na Medzinárodnú federáciu Červeného kríža a Červeného polmesiaca. 5. mája 2019 oslávi svoju storočnicu.

Tu sa však významné výročia nekončia - pred 70 rokmi 12. augusta 1949 diplomatická konferencia v Ženeve znovu potvrdila, rozšírila a revidovala predchádzajúce tri konvencie a prijala štvrtú konvenciu o ochrane civilných osôb počas vojny.

„Či sa počas mieru a pokoja nenájde nejaký spôsob, ako založiť organizácie, ktoré by sa prostredníctvom nadšených, obetavých a na tento účel spôsobilých odborníkov starali o vojakov, ranených vo vojne? Ľudí ochotných k takejto dobrovoľnej obetavej práci nájdeme viac, ako si myslíme... Skutočnosti, ktoré nám poskytuje história, dokazujú, že rátať s takouto dobrovoľnou obetavosťou nie je nijaké rojčenie, vzdialené od reálneho sveta...“ Henry Dunant

100
ROKOV
SPOLU
POMÁHAME
1919 - 2019

KALENDÁRIUM 2019

Január

začína kampaň Hodina o Červenom kríži - realizuje Mládež SČK na základných a stredných školách

Február

6. 2. 100. výročie založenia Československého Červeného kríža

14. 2. začína 24. ročník kampane Valentínska kvapka krvi *

Marec

21. 3. končí Valentínska kvapka krvi *

Apríl

Máj

5. 5. 100. výročie založenia Ligy spoločností Červeného kríža/Červeného polmesiaca (ČK/ČP)

8. 5. Svetový deň ČK/ČP

celoslovenská zbierka SČK

začínajú súťaže prvej pomoci na základných a stredných školách

Jún

14. 6. Svetový deň darcov krvi, kampaň Daj pár deci

26. ročník Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka - celoslovenská súťaž dobrovoľných zdravotníkov SČK, Poprad

Júl

8. - 11. 7. Bezpečnosť na cestách - preventívna akcia v spolupráci s PZ SR kampaň Daj pár deci

August

12. 8. - 70. výročie Ženevských dohovorov

22. 8. - 155. výročie podpísania prvého Ženevského dohovoru

September

7. 9. Svetový deň prvej pomoci

Október

7. 10. - začína 25. ročník kampane Študentská kvapka krvi *

16. 10. Medzinárodný deň KPR / Deň záchranu života

16. 10. Svetový deň boja proti hladu / Svetový deň výživy

celoslovenská zbierka Pomáhame potravinami

November

8. 11. - končí Študentská kvapka krvi *

December

1. 12. - Svetový deň boja proti AIDS - kampaň Sviečkový pochod

5. 12. - Medzinárodný deň dobrovoľníkov

BEZPRÍSPEVKOVÉ DARCOVSTVO KRVI

Študentská kvapka krvi 2018

Počas 24. ročníka Študentskej kvapky krvi Slovenský Červený kríž oslovoval verejnosť výzvou **NEVYHOVÁRAJ SA**. Cez sociálne siete prostredníctvom hasthagu **#nevyhovarajsa** povzbudzovali mladých ľudí k darcovstvu krvi aj známe osobnosti ako napríklad youtuber Expl0ited, športovci Matej Tóth a Martina Hrašnová, herci Kristína Tormová, Natália Puklušová, Karin Haydu, Dominika Kavaschová, Kristína Greppelová, Broňa Kováčiková, Marek Gejšberg a Oliver Oswald. Svoje videá a výzvy k darovaniu krvi zverejňovali na sociálnych sieťach aj samotní študenti a mladí ľudia z celého Slovenska, vďaka čomu sa Slovenskému Červenému krížu v niektorých regiónoch podarilo osloviť viac darcov ako po minulé roky.

Prvý mobilný odber v rámci kampane sme v Bratislave zorganizovali spolu s Fakultou architektúry

STU, po ňom nasledovali desiatky mobilných odberov a hromadných návštev odberových miest NTS SR a hematologicko-transfúzných oddelení nemocníc. Do 5-týždňovej kampane, ktorá trvala od 15. októbra do 16. novembra 2018, sa do toho roku zapojilo 27 059 darcov krvi a krv nakoniec darovalo 22 322 z nich. Odvážnych, ktorí sa nevyhovárali a prišli krv darovať prvýkrát, bolo 4 090.

Kampaň sme tentoraz oveľa výraznejšie šírili prostredníctvom sociálnych médií, kde sa o nej dozvedeli tisíce ľudí. Na výsledkoch vidíme, že známe osobnosti i červenokrižiaci svojimi príspevkami mnohých k darovaniu krvi skutočne inšpirovali. Ďakujeme všetkým, ktorí sa tentoraz nevyhovárali a počas kampane doslova vyhrnuli rukávy a darovali krv.

Silvia Kostelná, Bratislava

Mobilný odber sa na fare v Humennom stáva tradíciou

Farnosť sv. Košických mučeníkov na Sídlišku III sa opäť v jedno predpoludnie zmenila na mobilnú transfúznú stanicu. V spolupráci s hematologicko-transfúziologickým oddelením humenskej nemocnice sme sa na fare rozložili v tomto roku už po druhýkrát. Bolo úžasné sledovať, ako od rána prichádzajú ľudia do priestoru farnosti. Prišlo ich okolo 100, čo bolo pre nás obrovským prekvapením.

Úlohou aj tohto mobilného odberu bolo osloviť čo najviac prvodarcov, dať do povedomia dôležitosť darcovstva krvi. Našťastie sa nám v tomto smere darí. Navštevujeme často školy, propagujeme darcovstvo,

komunikujeme s mladými na sociálnych sieťach. Mladých od darcovstva najčastejšie odrádza strach. Z injekcie, z toho, že im príde nevoľno, že im bude zle. No navzájom sa povzbudzujú a väčšina prvotný strach prekoná. Kto si k nám nájde cestu a stane sa prvodarcom, zvyčajne sa stane aj pravidelným darcom.

Humenský červenokrižiaci už zorganizovali mobilné odbery krvi na námestí, na fare, v zámku, na mestskom úrade i v školách.

Silvia Knapiková, Humenné
Foto: Natália Vesma

Originálny a nevšedný dar

V ostatných rokoch sme dostali niekoľko rôznych darov. Väčšinou to boli materiálne veci, ktoré sme využili vo svojej práci, alebo sme pomohli iným (šaty, drogéria, potraviny, jedlo, knihy, darčeky ako ceny na súťaže, televízor, financie, auto...a pod.). Viacerí nám darovali svoj voľný čas, iní prišli na našu výzvu darovať krv a zachraňovať životy.

Sú to veľké gesta ľudskosti a pomoci. **Za všetky tieto dary sme naozaj veľmi vďační!**

V tomto roku sme dostali originálny a nevšedný dar, určený našim darcom krvi, ale aj nám, pracovníkom a členom SČK Košice-okolie. Novinár, textár a básnik **Juraj Soviar** daroval nášmu územnému

spolku **b á s e ň**. Sme poctení a veľmi si to vážime. Báseň je originálna - a určite nielen preto, že pán Soviar je autorom známych hitov skupiny Elán, ale najmä preto, že v nej majstrovsky vystihol krásu a poslanie našej práce. Je to pre nás nežné pohľadanie duše.... **ĎAKUJEME!**

Premiéra básne odznela na tohoročnom oceňovaní darcov krvi z okresu Košice-okolie - a my vám ju predkladáme s originálnym darovaním autora.

Na krídlach záchrany

všetkým nezištným dobrovoľným darcom krvi a členom SČK Košice - okolie s úctou

Z anjelskej krajiny
so srdcom na dlani
Nesú kríž za iných
na krídlach záchrany

Beznádej zaženú
úsmevom jediným
Rozdajú každému
s vinou či bez viny

Prvé či posledné
dávajú každý deň
Pre tváre prosebné
svoje už o tom viem

Z anjelskej krajiny
bez reklám bez slávy
Nesú kríž za iných
za mladých za starých

Na krídlach záchrany
láska k nám priletí
So srdcom na dlani
tak ako od svätých

Ďuro Soviar

Ďakujeme

Dotýklo statočné srdce a my s úctou spomíname na výnimočného človeka, pani Máriu Bobokovú, ktorá nás v tomto roku v lete navždy opustila. Jej prívetivá usmievaná tvár, živé láskavé oči a nákazlivý optimizmus spojený so šľachetnosťou nenechali človeka ľahostajným. Život venovala pomoci iným a ako sama hovorievala: „Milujem ľudí a robiť dobré skutky považujem za šťastie, dáva mi to silu a radosť zo života“.

Vzájomná úcta, láska, obetavosť boli súčasťou každodenného života mnohopočetnej rodiny, v ktorej sa v Humennom 10. januára 1934 narodila pani Mária. Ako desaťročné dieťa získava prvé informácie o červenokrížskom hnutí, ktoré sa hlboko vryli do pamäti citlivej dievčiny. O pár rokov neskôr už rozdáva radosť svojim recitačným umením pre dobrovoľníkov Červeného kríža a darcov krvi. V 18-tich rokoch sa z nadšenej agitátorky bezpríspevkového darcovstva krvi stáva dárkyňa a silou svojej osobnosti získava darcov krvi všade tam, kde ju osud zavial. Takto ju poznali v Holišove u Domažlíc, v Prahe, v Martine a napokon v Bratislave, na miestach kde žila s rodinou. V každom novom prostredí pôsobila sila jej osobnosti, príklad a tak dostala prezývku „upírka“, lebo neustále hľadala nových darcov krvi uvedomujúc si,

že je to najväčší dar v prospech života človeka odkázaného na milosrdenstvo iného človeka. S jej menom spája sa aj prvé pokusné výjazdové podujatie transfúzneho oddelenia ružinovskej nemocnice na Odborovom zväze pracovníkov obchodu a priemyslu v Bratislave, kde pani Boboková pracovala. Jej zásluhou mnoho pracovníkov odborov po tejto akcii stalo sa pravidelnými darcami krvi. Za skutky obety obdržala viacero vyznamenaní – k najcennejším patrí zlatá medaila profesora MUDr. Jana Janského

za bezpríspevkové darcovstvo krvi, pamätaná plaketa doc. MUDr. Vladimíra Krišľa, CSc. za rozvoj darcovstva krvi, strieborná medaila Henryho Dunanta za príkladný život a angažovanosť v prospech Červeného kríža.

Nikdy sa nevzdať svojmu osudu, i keď je ťažký, pomáhať vždy a všade – to bolo jej životné krédo.

Pani Mária, vďaka za príkladný život. Nezabudneme.

PRVÁ POMOC A ZDRAVOTNÁ VÝCHOVA

Bezpečnosť na cestách 2018

Od 9. do 13. júla 2018 sme sa v spolupráci s Policajným zborom SR opäť zamerali na bezpečnosť na cestách. Na celom Slovensku dobrovoľníci a zamestnanci SČK u zastavených vodičov zisťovali, aké sú ich vedomosti a zručnosti v oblasti poskytovania prvej pomoci a pripomínali jej základné zásady. Len necelá polovica z takmer 1 500 vodičov vedela správne resuscitovať, 40 % vodičov malo slabé znalosti v tejto oblasti a viac ako 10 % šoférov si kardiopulmonálnu resuscitáciu nechcelo vyskúšať vôbec. Z takmer 1 200 vodičov malo 80 % správne a kompletne vybavenú lekárničku, u 12 % nebola lekárnička kompletná a zvyšok ju nemal vôbec, alebo bola nepoužiteľná.

Ferka bolí bruško

SČK, územný spolok Poprad sa zapojil do grantového programu Nadácie Tesco **Vy rozhodujete, my pomáhame**. Prostredníctvom tohto programu Tesco podporilo projekty, ktoré pomáhajú miestnym komunitám. Rozdelilo takmer 170 000 € až 231 organizáciám na celom Slovensku. Výška grantu pre jednotlivé víťazné projekty je v každom regióne rovnaká: 1. miesto 1300 €, 2. miesto 600 € a 3. miesto 300 €. O poradí víťazov rozhodli zákazníci, ktorí hlasovali v obchodoch Tesco. Vďaka nim náš projekt Ferka Bolí bruško 2. miesto a získal finančné prostriedky na jeho realizáciu vo výške 600 EUR. Projekt je zameraný na vzdelávanie detí v oblasti prvej pomoci a spoznávanie ľudského tela pomocou interaktívnych bábik. Pomocou náučných hier a techník sa deti naučia spoznávať orgány a ich funkcie v ľudskom tele. Primárnym cieľom je teda spoznávanie ľudského tela a zároveň sa deti učia povedať, čo ich bolí, aby pri lekárskom ošetrení vedeli opísať svoj problém. Sekundárnym cieľom je naučiť deti čo sa nachádza v lekárničke. Deti tak pri návšteve lekára nemusia mať tzv. syndróm bieleho pláštá. Tento projekt sme začali s mládežníkmi začali realizovať v Materskej škôlke na ulici Mládeže 2349/5 v Poprade. Ďakujeme Nadácii Tesco a všetkým ľuďom, ktorí podporili náš projekt.

**Anežka Cmorejová
a Klaudia Móricová, Poprad**

V mestách Kežmarok, Svit a Levoča popradskí červenokrižiaci preverili úroveň vedomostí v poskytovaní prvej pomoci u 43 vodičov. Správne resuscitovať vedelo len 14 z nich, ďalší 9 resuscitovali nesprávne. Až 20 vodičov vyskúšať si resuscitáciu na figurínach odmietlo.

Evička nám ochorela vo Veľkom Krtíši

V okrese Veľký Krtíš je do projektu **Evička nám ochorela** zapojených desať materských škôl. V školskom roku 2017/2018 sa deti hravou formou učili prvú pomoc, odbúrať strach, stres a podobne. Koncom školského roka koordinátorka Jaroslava Ubrankovičová navštívila predškolákov, ktorí jej s dobrým pocitom a vedomosťami o prvej pomoci predvedli ukážky formou divadielka, pesničky, alebo básničky.

V každej materskej škole boli ukážky iné, ale každá ukážka vyjadrovala poskytovanie prvej pomoci. Na záver 93 deti dostalo sladkú odmenu a diplom o účasti v tomto projekte. V septembri deti nastúpili do prvého ročníka základných škôl, kde budú mať možnosť si vedomosti ešte rozširovať.

Anna Pálešová, Lučenec

Deň otvorených dverí v Dome SČK

Prvá októbrová nedela sa v Košiciach už 95. rok niesla v znamení Medzinárodného maratónu mieru. A v Dome SČK v Košiciach sa už tretí rok konal Deň otvorených dverí. Využili sme naše miesto pôsobenia v samom centre Košíc a zapojili sa do maratónskej atmosféry. Prostredníctvom Rádia Košice, denníka Košice: dnes, facebooku a našej webovej stránky sme oslovili a informovali Košičanov a obyvateľov blízkych obcí o možnosti oboznámiť sa so širokospektrálnou činnosťou nášho územného spolku.

Program sme zamerali prevažne na deti a mládež, niečo pre seba si však našli aj ich rodičia a starí rodičia. V rámci programu sme ponúkli:

- ukážky prvej pomoci **Vieš pomôcť?** pod patronátom Mládeže SČK Košice - mesto
- prehliadku priestorov územného spolku a prezentáciu služieb - jedáleň, multimediálna učebňa, rehabilitačné služby, poradňa špecializovaného sociálneho poradenstva
- informácie o našich službách, kurzoch a aktivitách
- tvorivé dielne pre deti aj dospelých
- výstavu obrazov a workshop Zdravie, pohyb,

energia - Facilitas n. o.

- ukážky dentálnej hygieny v spolupráci so SZŠ na Moyzesovej ulici
- meranie tlaku, cukru v krvi, prevenciu kardiovaskulárnych ochorení, diabetes mellitus v réžii SZŠ Kukučínova
- maľovanie na tvár, ktoré zabezpečili študenti Strednej odbornej školy na Gemerskej ulici
- malé chutné občerstvenie.

Pred vstupom do budovy zaujal všetky deti veľko-

kapacitný bublifuk, ktorý uľahčil prvú komunikáciu s deťmi i rodičmi. Mnohí sa zastavili pri ukázkach prvej pomoci. Tu sme nadviazali prvý kontakt a pozývali ľudí dnu, aby si prezreli budovu a všetky služby určené pre verejnosť.

Krásny slnečný deň nám pomohol k hojnej účasti - navštívilo nás viac ako 300 ľudí. Veríme, že sa pri podobnej akcii stretne opäť o rok.

Martina Repejová, Košice - mesto

Hontianska paráda - zdravotný dozor v réžii SČK

Hontianska paráda je vrcholným podujatím a prezentáciou obce Hrušov, ale zároveň i vrcholným prezentačným podujatím ľuďom j tradičnej kultúry Hontu.

Dáva návštevníkom do povedomia bohaté kultúrne tradície nášho ľudu. Tomu sú tiež prispôbené programové úrovne festivalu:

- život na lazoch – živé ukážky, mlátenie obilja, pečenie chleba v kamenných peciach, pálenie

dreveného uhlia a kresania dreva a kameňa

- remeselníci z celého Slovenska i zahraničia - prezentácia zručností
- hontianske dvory - priestor na ochutnávku, zábavu, ale i prezentáciu okolitých obcí
- scénické programy na amfiteátri - folkloristi z Hontu, z iných regiónov Slovenska i zahraničia.

Zdravotný dozor na Hontianskej paráde je už niekoľko rokov v našich rukách. Obsiahnuť plošne celý terén počas troch dní je náročné, naši

zdravotníci i dobrovoľní zdravotníci sú však v prípade potreby nablízku. Medzi nimi nikdy nechýba predsedníčka MS SČK p. Ubrankovičová. Závažnejšie zdravotné problémy riešime na hlavnom stanovišti na obecnej úrade, kde je zabezpečená lekárska služba za pomoci MUDr. Jozefa Murgaša. Tento rok ho zo zdravotných dôvodov výnimočne vystriedala MUDr. Hanka Tovt.

Anna Pálešová, ÚzS SČK Lučenec

Svetový deň prvej pomoci 2018

Druhú septembrovú sobotu sme si opäť pripomenuli Svetový deň prvej pomoci. Hlavnou témou bola tentoraz prvá pomoc pri dopravných nehodách so sloganom - Nepotrebuje licenciu na záchranu života. V priebehu dvoch týždňov všetky územné spolky pripravili rôzne podujatia s ukázkami prvej pomoci. Pre verejnosť sme tiež pripravili 10 najdôležitejších rád z prvej pomoci a ako predchádzať nehodám na cestách.

Svetový deň prvej pomoci sme v Senci oslávili 14. septembra podujatím na námestí. Prvýkrát sme tu rozložili nový červenokrížsky stan, ktorý bol zakúpený z finančného príspevku Nadácie ESET. Osláv sa zúčastnili žiaci základných, stredných škôl a súkromné liečebno-výchovné sanatórium v Senci. Témou Svetového dňa bola prevencia nehôd a poskyтова-

nie prvej pomoci pri dopravných nehodách. Okamžitým poskytnutím prvej pomoci vieme výrazne zvýšiť šance na prežitie zraneným. Zdravotníci SČK na troch stanovištiach poskytli návody, ako rozpoznať zastavenie krvného obehu a dýchania i bezvedomie, ukazovali, čo robiť pri krvácaní, poranení kostí a kĺbov, popáleninách, dusení. Deti si svoje vedomosti mohli preveriť v teste s desiatimi otázkami a dostali aj leták s jednoduchými radami, ako zachrániť ľudský život. Tí najšikovnejší dostali aj odmenu. Žiaci zo Základnej školy J. G. Tajovského mali veľmi dobré vedomosti o poskytovaní prvej pomoci z krúžku prvej pomoci, ktorý majú na škole s pani učiteľkou Mgr. Annou Legindiovou.

Mária Halásová, Senec

90% životov zachráni ľudia ako vy.

NAUČ SA POSKYTNÚŤ PRVÚ POMOCI PRI DOPRAVNÝCH NEHODÁCH.

Svetový deň prvej pomoci

8. september 2018

16. október - Deň záchrany života

„Každý človek na svete môže zachrániť život“ bol slogan tohtoročného Dňa záchrany života, ktorý v spolupráci s partnermi organizuje Slovenská resuscitačná rada. Čo je správne urobiť, keď sa človek vedľa nás ocitne v bezprostrednom ohrození života? Aj keď už je záchranná zdravotná služba na ceste, o prežití rozhodujú prvé minúty. 16. októbra sa konala tlačová konferencia, na ktorej sa hovorilo o aktivitách organizácií na zvýšenie povedomia o zastavení srdca a poskytovaní prvej pomoci na Slovensku.

Správne postupy resuscitácie sú určené a pravidelne revidované Európskou resuscitačnou radou.

Silvia Erdélyiová, Bratislava

Poznáte video KPR z dielne projektu Michala Kubovčíka a jeho Sedláckej prvej pomoci SEPRP? Mimoriadne úspešné video s raperom Separom vám vlezie pod kožu a zároveň vám originálnym spôsobom vysvetlí základy kardiopulmonálnej resuscitácie. Toto i ďalšie videá SEPRP nájdete na [YouTube](#) alebo na [prvypomoc.redcross.sk](#)

Ako si správne umývať zúbky

19. októbra 2018 sme spoločne so zástupcami firmy Colgate navštívili Základnú školu IV. v Žiari nad Hronom na Jilemnického ulici. Dôvodom návštevy bola prezentácia o správnom umývaní zubov a zdravej

strave v rámci kampane **Rozosmejme Slovensko** - spoločného projektu SČK a Colgate. Akcie sa zúčastnili žiaci nultého ročníka a prváci. Deti si pozreli rozprávku o správnom umývaní zúbkov a následne sme

spoločne rozoberali, čo bolo v rozprávke správne a čo nesprávne. Deti, ktoré sa zapájali do diskusie, získali drobné darčeky. Na záver všetky dostali zubnú kefku so zubnou pastou a CD s rozprávkou.

**Alica Jasenáková,
Žiar nad Hronom**

Žilina má prvý verejný Automatický Externý Defibrilátor (AED)!

22. októbra 2018 sa Žilina zaradila medzi mestá, ktorým záleží na ľudskom živote v prípade, že dôjde k náhlej zástave dýchania a krvného obehu. Vďaka projektu **Vy rozhodujete, my pomáhame** nadácie Tesco, obyvatelia Žiliny rozhodli o udelení finančného daru pre projekt žilinského územného spolku SČK na kúpu a umiestnenie AED na verejné priestranstvo námestia Andreja Hlinku v Žiline. Zabezpečenie nákupu „AEDčka“ podporila aj spoločnosť Selvit Medi-

cal s.r.o, ktorá dofinancovala zvyšnú časť defibrilátora a taktiež darovala ochrannú skrinku s alarmom na AED. Mesto Žilina udelilo súhlas a vyčlenilo verejný priestor na montáž skrinky s AED. Prístroj je tak k dispozícii občanom ako i návštevníkom mesta Žilina 24 hodín denne, 7 dní v týždni!

**Peter Martinek, Martin Brňak,
Žilina**

Memoriál MUDr. Vladimíra Harineka 2018

Už tradične je koniec mesiaca jún venovaný celoslovenskej súťaži v poskytovaní prvej pomoci pod názvom **Memoriál MUDr. Vladimíra Harineka 2018 – Súťaž družstiev prvej pomoci**.

Tentokrát súťaž zavítala do krajského mesta Žilina. V poradí 26. ročník sa niesol v znamení zmien – po prvýkrát sa súťažilo v dvoch kategóriách – kategória mladší súťažiaci od 15 do 18 rokov a kategória starších ako 18 rokov. Po prvýkrát súťažili 5-členné družstvá bez náhradníkov. A po prvýkrát sa súťaže zúčastnil rekordný počet - 29 súťažných družstiev, vrátane družstva Českého červeného kríža z Ostravy.

Samozrejme, čo by to bola za súťaž, keby o nej obyvatelia mesta Žilina nevedeli. Preto sa žilinský územný spolok rozhodol, že do Memoriálu netradičným spôsobom zapojí aj obyvateľov a návštevníkov mes-

ta. Pokus o najviac zapojených laikov v nepretržitej kardio-pulmonálnej resuscitácii laikmi sa uskutočnil 22. júna 2018 na Mariánskom námestí. Začiatok pokusu otvoril prezident SČK Viliam Dobiáš. Verejnosť resuscitovala nepretržite 3 hodiny a 40 minút, pri resuscitácii sa vystriedalo 284 zapísaných ochotných resuscitujúcich. Medzi záchrancami boli žiaci a študenti škôl zo Žiliny a okolia, dobrovoľníci SČK, ale aj niektoré súťažné družstvá či členovia Jury.

Otvorenie Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka prebiehalo v piatkový večer v priestoroch Žilinskej synagógy. Večerom sprevádzala vokálna skupina AcaPeople a tanečné divadlo Extad.

V sobotu od skorého rána sa 29 družstiev v dvoch kategóriách pasovalo s ôsmimi súťažnými disciplínami, ktoré sa striedali s oddychovo-zábavnými disciplínami a jedným tajným stanovištom. Navštívili Strednú

zdravotnícku školu, budovu SČK v Žiline, Synagógu, Burianovu Vežu, Žilinskú univerzitu, Železničnú stanicu či tajné zákutia podzemia Mariánskeho námestia. Neskorý večer patril vyhodnoteniu, ktoré moderoval známy herec, komik a dobrovoľný záchranár Miško Kubovčík spolu s členmi Jury Viliamom Dobiášom, Jožkom Köpplom a Zuzkou Stanovou.

A ako žilinský ročník dopadol?

Prvé miesto v kategórii dospelých získali súťažiaci z Martina, druhé miesto obsadili Bratislavčania a bronz si domov odniesli súťažiaci z Banskej Bystrice. V mladšej kategórii prvé miesto obsadilo družstvo z Bratislavy. Druhé miesto získali súťažiaci zo Sniny a na tretej priečke sa umiestnili súťažné družstvo z Humenného.

Gratulujeme všetkým!

Peter Martinek, Žilina

FOTOREPORTÁŽ (foto: Peter Badžgoň)

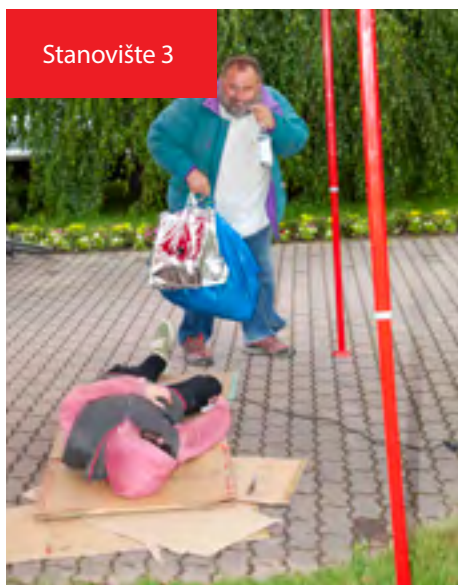
Stanovište 1 – Stredná zdravotnícka škola v Žiline. Keď motorkár spanikári a dopravná nehoda je na svete. A stačiť ti musí jedna autolekárnica.

Stanovište 2 - Slovenský Červený kríž Žilina. Na návštevu územného spolku prišli žiaci s pani učiteľkou. Dobrovoľnícku aktivitu však preruší nepredvídateľná situácia. Súťažiaci museli zapo-

jiť rozum, tímovo spolupracovať a zvážiť, ktorého postihnutého ošetriť ako prvého, či ako rýchlo všetkých evakuovať s priestorov pivnice. (ďakujeme spolupráci OZ Salus Vitalis a DHZ Mojš)

Stanovište 3 - Štefánikovo námestie. "Jožo, Jožo!" Kričí bezdomovec na kamaráta Jožu, s ktorým kradol medené drôty. Jožo však nepočuje a čo je horšie, leží na zemi a nedýcha. Všímnu si súťažiaci padnuté elektrické drôty v neznámom prostredí?

Stanovište 4 - Železničná stanica, podchod. Futbaloví fanúšikovia idú z prehratého zápasu domov. Potúžení alkoholom a v zlej nálade, malér je

na spadnutie. To sa stalo osudným mladej rodine. Na zemi leží otec, tehotná manželka a malá dcérka plače.

Stanovište 5 - Tipsport Aréna, Zimný štadión. Hokejová mládež posilnená množstvom energetických nápojov, nervózna trénerka a hráč s otrasom mozgu. Je potrebné zasiahnuť. Viete, aká ťažká je výstroj hokejistu?

Stanovište 6 - Synagóga – Stredovek. Na tomto stanovišti súťažiaci zažili vpád Trnovských odbojov na Žilinské hradby a obranu hrdých Žilinčanov.

Pri hradbách zostalo pár zranených bojovníkov a vojak ohrozujúci svoje okolie veľkým mečom. Ako však ošetriť zranenia v stredoveku?

Stanovište 7 - Katakomy. Nie je nič neobyčajné, keď sa zahraniční turisti prídu pozrieť do priestorov pod mestom. Nie je však obvyklé, že sa tam aj stratia. Výsledkom je strach, astmatický záchvat stratenej turistky a podozrenie na zlomený členok. A to všetko IN ENGLISH.

Stanovište 8 - Aupark. Stanovište s KPR prebieha štandardne, keď tu zrazu vbehne do obchodného centra matka, ktorej sa zrejme dusí dieťa. Aj takto to vyzeralo počas Memoriálu za plnej prevádzky v obchodnom centre.

Stanovište TAJNÉ - To, že pomoc červenokrižiacom nie je cudzia, malo potvrdiť tajné stanovište. Bez označenia, bez oficiálneho rozhodcu v reflexnej veste, len ležiaci pán či kričiaci pani o pomoc na ulici. Všetci zasiahli a aj telefonovali na núdzové číslo 155. Úsmev a prekvapenie. Ďakujeme Krajskému operačnému stredisku Záchrannej zdravotnej služby za pomoc a ústretovosť, našim skvelým figurantom za výborné herecké stvárnenie.

Okrem súťažných stanovišť bolo pre súťažiacich pripravených niekoľko nesúťažných zastávok, kde sa mohli občerstviť, dať si zmrzlina Scop, kávu z kaviarne Štúrbaks. Mohli si pozrieť a vyskúšať najnovšie AED či Autopulse z firmy Selvit, zoznámiť sa z Fakultou Bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity. Jednou zo zastávok bola kanisterapia OZ Zmysel Života či vystúpenie súboru z Miestneho spolku SČK Teplička nad Váhom.

SOCIÁLNA ČINNOSŤ

Prepravná služba pomáha pri zdravotných komplikáciách a znižuje aj sociálnu izoláciu

Spoločnosť Kaufland a Slovenský Červený kríž spolupracujú už niekoľko rokov na mnohých zaujímavých projektoch.

Jedným z nich je aj projekt **S našimi značkami je pomoc na ceste**, počas ktorého mohli zákazníci Kauflandu pomáhať kúpou výrobkov privátnych značiek K-Classic, K-Purland, K-Bio a K-take it veggie a spoločnosť Kaufland prispela na nákup nových vozidiel pre SČK. Začiatkom novembra odovzdala ďalších päť nových špeciálnych áut zástupcom SČK do užívania.

Minulý rok sa vďaka tomuto projektu podarilo zakúpiť rovnako päť nových vozidiel a v súčasnosti sa tak postupne buduje menšia sieť po Slovensku, vďaka ktorej sa prepravná služba stáva čoraz atraktívnejšou. „Sme veľmi radi, že v tomto ročníku môžeme opäť prispieť 5-timi novými vozidlami. Vďaka nim sa podarí rozbehnúť túto sociálnu terénnu službu SČK v Žiline a Bratislave, a zároveň rozšíriť už existujú-

cu službu v Banskej Bystrici, Poprade a Leviciach,“ hovorí Lucia Langová, hovorkyňa spoločnosti Kaufland Slovensko.

Prepravná služba je sociálna terénna služba, vďaka ktorej SČK prispieva k znižovaniu izolácie ľudí, ktorí inak nemajú možnosť vyjsť z domu a pomáha im v tom, aby boli opäť spoločensky aktívni. Častokrát uľahčuje rodinným príslušníkom starostlivosť o nevládneho staršieho člena rodiny, či aj mladšiu osobu so zdravotným postihnutím. „Táto služba nie je len o pomoci chorým, ale pomáha vyriešiť aj zdanlivo jednoduché situácie - napríklad pomoc pre členov rodiny, ktorí sú zamestnaní a nie vždy si vedia zobrať dovolenku či vybaviť pre rodinného príslušníka prevoz tam, kam potrebuje alebo pomoc mamičkám s chorými deťmi. V regiónoch, v ktorých je prepravná služba dostupná, si ju ľudia nevedia vynachváliť, najmä keď objavia, aké široké je spektrum pomoci, ktoré poskytuje,“ vysvetľuje benefity terénnych sociálnych služieb Zuzana Rosiarová, generálna sekretárka SČK.

Aktuálne je prepravná služba aktívna v 10 spolkoch SČK a pokrýva potreby cca 3 800 klientov. Najčastejšie je služba využívaná na prevoz k lekárom, pravidelné rehabilitácie, masáže, prevoz do kúpeľov či na prevoz onkologických pacientov. „Sú to však naozaj aj bežné úkony, ako napríklad odvoz na nákup, návšteva notára, úradu práce či kaderníka. Mladí ľudia na vozíku sú za podobné služby taktiež veľmi vďační, pretože vďaka nim sa dostanú na kultúrne podujatia, prípadne do školy. Využívajú ju aj ľudia z obcí, kde je veľmi nepravidelná mestská doprava, prípadne zlé cesty a kopcovitý terén, či starší ľudia alebo občania na vozíku bez auta, ktorí nie sú schopní využívať pre svoje potreby iné dopravné prostriedky,“ dopĺňa Zuzana Rosiarová.

Prepravnú službu si klienti SČK hradia, nie je bezplatná, no často je spolufinancovaná mestom, obcou, či zazmluvnenými zariadeniami sociálnych služieb.

Zdroj: tlačová správa Kaufland a SČK

Pomáhame prepravou

Hoci sociálnou prepravnou službou pomáhame len druhý rok, veľmi rýchlo sa v Košiciach a okolí udomácnila. Zriadili sme ju ako pomoc pre ťažko zdravotne postihnutých, pre seniorov nad 62 rokov, ako aj pre iné osoby s nepriaznivým zdravotným stavom. Chceli sme znížiť sociálnu izolovanosť týchto skupín a pomôcť im bezpečne a spoľahlivo sa dopraviť na miesta, kam potrebujú. Deň čo deň vypracovávame harmonogram jász na základe telefonujúcich klientov. Chceme uspokojiť všetkých záujemcov. Prepravujeme dvoma vozidlami, iba v pracovných dňoch. Denne uspokojíme priemerne 15 klientov, mnohí využívajú túto službu aj opakovane. Častejšie sa nám stáva, že niektorí klienti nám až dojímavo ďakujú. Spočiatku viacerí ani neverili, že sme takúto sociálnu službu zriadili, domnievajúc sa, že prepravujeme iba do zdravotníckych zariadení. Časom si už zvykli na naše autá s červeným krížom a s obľubou ich využívajú na prepravu do zdravotníckych zariadení, ale aj do rôznych úradov, na cintoríny, na nákupy, či návštevy – podľa individuálnych požiadaviek.

Spokojnosť klienta zaručuje, okrem iného, aj spoľahlivé vozidlo. Také sme dostali od spoločnosti Kaufland, ktorej vďačíme za krásny nový Fiat Doblo s plošinou, takže „na plný plyn“ s nami jazdia aj vodičkári. O bezpečnú jazdu a pohodlie vo vozidlách sa starajú naši vodiči, ktorých si klienti pre ich príjemné a zodpovedné vystupovanie veľmi obľúbili. Okrem milého slova sú im často nápomocní aj pri nastupovaní a vystupovaní z vozidla, či odprevadením do zdra-

vatníckych a iných zariadení.

Teší nás pozitívna spätná väzba od klientov. Máme radosť z toho, že naša práca má zmysel a aj my môžeme touto službou prispieť k tomu, aby seniori, či klienti s ťažkým zdravotným postihnutím žili plnohodnotný a samostatný život uprostred svojich blízkych a priateľov.

Viera Sabolová, Košice – okolie

Projekt Pomáhame potravinami uľahčil život takmer 3-tisíc rodinám v núdzi

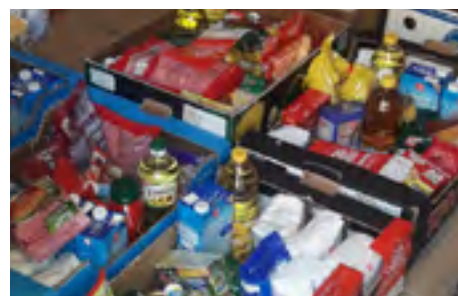
Už po piatykrát mala verejnosť možnosť zapojiť sa do charitatívnej zbierky Pomáhame potravinami, ktorú organizuje spoločnosť Kaufland a Slovenský Červený kríž. Od rána do večera 18. októbra boli dobrovoľníci SČK vo všetkých 64 obchodoch Kauflandu a vyzývali kupujúcich, aby sa do zbierky potravín zapojili. Tí opäť neskľamali – počas tohto jediného dňa vyše 14,5-tisíc zákazníkov Kauflandu darovalo 47 ton trvanlivých potravín. Samotná spoločnosť Kaufland k tomuto objemu pridala ešte ďalších 12 ton potravín.

Do zbierky Pomáhame potravinami sa celkovo zapojilo 772 dobrovoľníkov a zamestnancov Slovenského Červeného kríža. Postarali sa nielen o zbieranie a balenie vyzbieraných potravín, ale aj o ich konečnú distribúciu 2 977 rodinám po

celom Slovensku. „Pre červenokrižiacov to bol deň plný dobrej nálady. Zaznamenali sme mnohé pozitívne reakcie. Je vidieť, že ľudia si na túto každoročnú zbierku potravín už zvykli a radi ju podporujú, mnohokrát ich vôbec nebolo treba osloviť, aby nejaké potraviny darovali. Obrovské množstvo vyzbieraných potravín síce znamená aj viac práce, no pocit, že spolu pomôžeme viacerým rodinám či osamelým ľuďom, stojí za to. Ďakujeme každému človeku, ktorý k našim dobrovoľníkom v predajni neprišiel s prázdnyimi rukami,“ hovorí generálna sekretárka SČK Zuzana Rosiarová.

Dovidenia o rok v Kauflande.

Silvia Kostelná, Bratislava

Naše povolanie?

Ano, stále chodíme do roboty. Takto to u nás v zariadení opatrovateľskej služby SČK územného spolku Rožňava hovoria svojim známym naši prijímatelia sociálnej služby.

Je ťažké predstaviť si deň bez šálky obľúbeného čaju či kávy, z ktorej si spolu uskrávame pri rôznych činnostiach. Leto je už dávno za nami a máme tu jeseň. Rozhodli sme sa rozveseliť ju prechádzkami v parku, sladkým koláčikom v cukrárni, či tančekmi a básničkami, ktorými nás potešili predškoláci z Ma-

terskej školy Ernesta Rótha v Rožňave.

A práve na jeseň, keď je slniečka trochu menej a je daždivo, pomaly sa pripravujeme na príchod Vianoc. Vtedy sa venujeme kreatívnemu tvoreniu

rôznych maličkostí s vianočnou tematikou, ktoré vyrábame ručne a hlavne s láskou. Hm ... a Vianoce môžu začať.

Renáta Labátová, Rožňava

Červený kríž v Banskej Štiavnici

S finančnou podporou mesta Banská Štiavnica uskutočnil náš územný spolok SČK v mesiacoch máj – október 2018 niekoľko aktivít. Aj tento rok to bolo územné kolo súťaže v poskytovaní prvej pomoci pre základné a stredné školy, ktorého sa každoročne zúčastňujú žiaci a študenti banskoštiavnických škôl v spolupráci s profesionálnymi záchranármi. V júni sa uskutočnila Olympiáda mladých zdravotníkov určená deťom z materských škôl z Banskej Štiavnice. Na jednotlivých stanovištiach mali deti možnosť si vyskúšať poskytovanie prvej pomoci v rôznych životných situáciách. Celá akcia bola vedená edukačným spôsobom.

Na pôde banskoštiavnického územného spolku SČK pôsobí aj Dom sociálnych služieb pre deti

a dospelých. Z finančného príspevku mesta bola podporená aj zdravotná rehabilitácia klientov

formou masáží priamo v zariadení sociálnych služieb. Ďakujeme mestu Banská Štiavnica za túto podporu.

Andrea Kočalková, Banská Štiavnica

25 rokov budovania zariadení krízovej intervencie v Banskej Bystrici

Koncom októbra v Banskej Bystrici pokrstili vodou z Hrona publikáciu Banskobystrická odysea. Kniha približuje historický vývoj budovania zariadení krízovej intervencie z pohľadu dvoch subjektov, ktoré boli od začiatku pri jej budovaní – mesta Banská Bystrica a Slovenského Červeného kríža. Jej autormi sú Karol Langstein, Ivan Šediba a Zuzana Stanová. Ako povedal Karol Langstein, netradične poňatá publikácia má slúžiť nielen na popularizáciu krízovej intervencie, ale má byť aj inšpiráciou pre tých, ktorí majú o danú problematiku záujem.

Krstnými rodičmi knihy sú primátor mesta Banská Bystrica Ján Nosko a generálna sekretárka SČK Zuzana Rosiarová Kesegová. Podujatia sa zúčastnili aj predseda územného spolku SČK v Banskej Bystrici Ján Mačkin, generálna riaditeľka sekcie sociálnej a rodinnej politiky ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Nadežda Šebová, aj ľudia bez domova, či osoby v sociálnej núdzi, ktorým systém krízovej intervencie pomáha.

Zuzana Stanová, Banská Bystrica

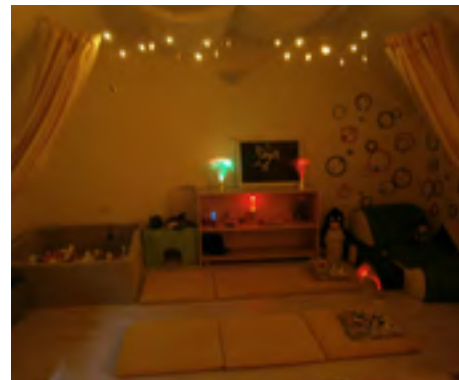
Snoezelen – multisenzorická stimulácia

Od júna 2018 máme v Košiciach k dispozícii multisenzorickú miestnosť – SNOEZELLEN pre prijímateľov sociálnych služieb (PSS) DSS (s mentálnym a kombinovaným znevýhodnením, poruchami správania, autizmom). Je to pomerne nová metóda v terapii s prijímateľmi sociálnej služby, ktorá zásadne vychádza z možnosti a schopností konkrétnej osoby. Rešpektuje záujmy klienta, ktorý má v tejto miestnosti dost času na vlastné preskúmanie rôznych predmetov a podnetov – všetko je na jeho vôli. Cieľom je v tejto špeciálne upravenej miestnosti navodiť uvoľnenú, pokojnú a príjemnú atmosféru. Zmysly sú stimulované hudbou, svetelnými efektmi, príjemnou vôňou. Prijímatelia aktívne aj pasívne reagujú na podnety, vďaka čomu

rozširujú svoje poznanie, sebauvedomenie, zlepšovanie komunikácie a sociálnej interakcie. Podstatne skôr tu dochádza k vzájomnej dôve-

re, komunikácii a uvoľnenosti.

Zuzana Jusková, Košice – mesto

Metóda Therasuit a Maxov príbeh

Ahoj, volám sa Maxo a mám 14 rokov. Možno si na mňa pamätáte pred 3 rokmi.

Chcel by som sa s vami podeliť o moje ďalšie pokroky. Do košického Domu sociálnych služieb SČK chodím už 8 rokov a mám tu veľa kamarátov. Najviac sa mi páči moja kamarátka Lenka. Keď sa hráme na zemi, podávame si kocky a veľmi radi sa držíme za ruky.

Keď som sem prišiel pred 8 rokmi, veľa som toho nevedel. Nedokázal som sa sám posadiť a sedieť, presúvať sa z miesta na miesto. Svoje ruky som vôbec nepoužíval. Aj nožky boli iné ako mojich kamarátov, nevedel som sa na ne postaviť.

Veľa som však cvičil a naučil som sa postupne posadiť, sedieť sám a presúvať sa v tureckom sedle. Pred tromi rokmi som podstúpil operáciu a konečne sa mohla začať intenzívna rehabilitácia.

Začal som intenzívne cvičiť pomocou novej metódy Therasuit. Naučil som sa postaviť na vlastné nohy. S oporou o stenu som konečne prvýkrát stál. Mojej mamke veľmi pomáhám, lebo sa dokážem za pomoci jej rúk postaviť zo zeme. Ruky som sa naučil používať nielen na uchopovanie predmetov, ale viem nimi vyjadriť aj pozitívny vzťah k svojim kamarátom.

Pravidelne 2-3 krát do roka chodím cvičiť metódu Therasuit a robím radosť tetám, ktoré

so mnou cvičia. Dokážem sa zo šikmého sedu postaviť na štyri a potom do vysokého kľaku. Viem sa sám udržať v stoji, ak sa držím napríklad paličky. Asi najväčšiu radosť majú teraz moji rodičia vtedy, keď sám bicyklujem na novom bicykli. Ide mi to veľmi dobre.

Na poslednej terapii som sa učil chodiť. Ide mi to celkom dobre, síce potrebujem k chôdzi chodítko a malú pomoc tety, ktorá so mnou cvičí, ale prejde už 3 metre. Znovu sa chystám na cvičenie a som veľmi zvedavý, čo pre mňa tentoraz tety vymyslia.

Therasuit (obleková metóda) je individuálny liečebný program vhodný pre tých, ktorí potrebujú efektívne zlepšiť činnosť centrálného nervového systému. Pomocou unikátnej metódy sa stimulujú a rozvíjajú dôležité funkcie potrebné pre každodenný plnohodnotný život.

Prínosy: poskytuje vonkajšiu aktiváciu svalov pre stabilizáciu, obnovuje ontogenetický vývoj, normalizuje svalový tonus, zlepšuje koordináciu a rovnováhu, podporuje kontrolu hlavy a trupu, znižuje patologické vzorce, obnovuje nové a správne pohybové vzorce.

Indikácie: detská mozgová obrna, spastické postihnutia svalov, svalová hypotónia, pacienti po cievnej mozgovej príhode, po traumatických poraneniach mozgu a miechy, neuromuskulárne poruchy, ataxia

Zuzana Jusková, Košice - mesto

Maxo v roku 2015

Maxo v roku 2018

Letný tábor SČK – S malou pomocou k veľkej radosti

Koncom augusta sa v Mlynčekoch, v dome Henryho Dunanta, uskutočnil celoslovenský tábor SČK. Zúčastnilo sa ho 48 detí, 12 animátorov z radov mládežníkov SČK (Saška, Lenka, Emka, Vanes, Rebi, Adka, Kubi, Peško, Maťko, Robčo, Juri a Marek), sociálny pracovník, pani zdravotníčka a vedúca tábora Zuzka Spodniaková.

Na tento týždeň budeme všetci ešte dlho spomínať. Počas neho deti zo sociálne slabších rodín, z azylového centra i detského domova zažili veľa radosti. V tábore nemohla chýbať súťaž MISS Mlynčeka či talentová súťaž. Boli sme kreatívni v rámci tvorivých dielní, zažili sme strašidelnú noc, rozprávali sme sa o rôznych

krajinách, bláznili sa a tancovali!

Celý tábor sa niesol v duchu siedmich princípov, červenokrížskej tematiky a prvej pomoci, no hlavnou ideou tábora bolo ukázať deťom správny smer, podať im pomocnú ruku, spriateľiť sa a zažiť nezabudnuteľné chvíle nabité silnými emóciami.

A aký by bol tábor bez plaču, smiechu, radosti, emócií, bez nových priateľstiev a nových lások? No predsa nudný... A verte, že náš tábor veru nudný nebol!

**Alexandra Poliaková,
Liptovský Mikuláš**

Tábor bol finančne podporený spoločným projektom spoločnosti Procter & Gamble a SČK - **S malou pomocou k veľkej radosti**. Názov projektu doslovne charakterizoval výsledný efekt tohto letného tábora. Červenokrížski mládežníci, hlavná vedúca tábora, sociálny pracovník a zdravotníčka sa postarali o jeho pestrý program a hladký priebeh. Mladí ľudia v SČK majú počas roka príležitosť stretávať sa s deťmi v materských i zák-

ladných školách, toto však bola možnosť overiť si, ako zvládnu zodpovednosť pri príprave zábavného, ale aj edukačného programu a samotné vedenie vlastných tímov detí počas celého týždňa. Deti si mladých vedúcich veľmi obľúbili. Program bol kombináciou zábavy, oddychu a získavania mnohých zručností.

Pozitívna spätná väzba od detí, mládežníkov, ve-

dúcich a v neposlednom rade rodičov bola veľkým zadostučinením. Mnohé z týchto detí ešte nikdy neboli v tábore. Boli by sme radi, keby sa nám podobný tábor podaril aj na budúci rok.

Ďakujeme spoločnosti Procter and Gamble za podporu!

Silvia Kostelná, Bratislava

100
ROKOV
SPOLU
POMÁHAME
1919 – 2019

Činnosť Červeného kríža na našom území pred vznikom Československa

1881 - prvé stopy činnosti Červeného kríža na území Slovenska – zemska pobočka Spoločnosti ČK krajín Svätej maďarskej koruny, vznik župných a mestských výborov a mestských obvodov Červeného kríža

28. október 1918 - Vznik Československa

„Uznávajúc nutnosť vybudovať ústrednú organizáciu Československého Červeného kríža pre celú republiku, menujem Ťa predsedníčkou Československého Červeného kríža a poverujem Ťa, aby si ihneď vykonala všetko, čo je potrebné na zorganizovanie tejto inštitúcie a na to, aby ČSČK mohol bezodkladne začať svoje pôsobenie a nadviazať styk s medzinárodnou organizáciou Červeného kríža na základe Ženevskej dohody a dodatočných medzinárodných zmlúv.“

T. G. Masaryk v liste Alici G. Masarykovej

jún 1919 – vzniklo riaditeľstvo Slovenskej divízie ČSČK, sídlo bolo najprv v Bratislave, neskôr v Trenčíne, od roku 1924 sídlila Slovenská divízia v Turčianskom Sv. Martine

26. január 1920 – vznik Dorastu ČSČK (predchodca dnešnej Mládeže SČK) - prvá jednotná detská a mládežnícka organizácia v Československu zacielená na osvetu a zlepšenie zdravia detí

príspevky sirotincom, chudobincom, nemocniciam, internátom a jednotlivcom (vdovy, siroty, invalidi)

budovanie sociálno-zdravotných domov, poradní, dispenzárov, ozdravovní

pátracia služba pre vojakov a ich príbuzných

v 30-rokoch Slovenský výbor ČSČK organizoval ošetrovateľské kurzy po celom Slovensku. Vznik odborov dobrovoľných sestier ČK, ktoré poskytujú prvú pomoc a školia obyvateľstvo v poskytovaní prvej pomoci

1919

6. február 1919 – vznikla prvá národná spoločnosť Červeného kríža Čechov a Slovákov - Československý Červený kríž (ČSČK), ktorého predsedníčkou sa stala Alica G. Masaryková, dcéra československého prezidenta Tomáša Garrigua Masaryka (T. G. Masaryk bol čestným prezidentom ČSČK)

5. máj 1919 - vznikla Liga spoločností Červeného kríža, v roku 1991 bola premenovaná na Medzinárodnú federáciu spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

1. december 1919 – Medzinárodný výbor Červeného kríža uznal ČSČK

11. január 1920 – ČSČK sa stal členom Ligy spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

v prvom období Československý Červený kríž zameriaval svoju činnosť na pomoc pri budovaní zdravotníctva, šírenie zdravotníckej osvetu a sociálno-charitatívnu činnosť

pomoc počas vysťahovaleckej vlny – poradne, stravovne, ubytovne

výrazná zásluha na likvidovaní a prevencii epidémií

1920

1926

1930

v roku 1926 s pomocou prezidentky Alice Masarykovej a spolku Živena bol v Martine otvorený Ústav Milana Rastislava Štefánika – škola pre výchovu sociálnozdravotníckych pracovníkov na Slovensku. To umožnilo rozšíriť kurzy pre dobrovoľné sestry ČK, slúžilo rozvoju samaritánskej činnosti a rozvoju zdravotníckej výchovy obyvateľstva

pomoc v prvých rokoch činnosti prichádza aj zo zahraničia – z Britského kráľovstva, USA, Francúzska, Kanady, Švajčiarska, materiálna aj zdravotnícka pomoc národných spoločností Červeného kríža týchto krajín

V období 2. svetovej vojny v roku 1939 – rozpad ČSČK, vzniká Slovenský Červený kríž – rozvíjal činnosť v špecifických podmienkach ovplyvnených politicko-spoločenskou situáciou

organizovanie dobrovoľného darcovstva krvi, poskytovanie ošetrovateľskej a samaritánskej služby

9. máj 1945 – obnovenie činnosti ČSČK a jeho poslania, obnovila sa divízia ČSČK pre Slovensko

založenie osobitnej Pátracej služby ČK

vydávanie Zvestí Červeného kríža

Obdobie 1950 - 1989 -vzhľadom na politickú situáciu sa niektoré činnosti ČK vytratili, starostlivosť o zdravie ľudí prevzal štát

1953 - vznikajú zdravotnícke družiny ČSČK

šírenie zdravotníckej osvedy

aktívna pomoc pri očkovaní proti detskej obrne

organizácia Vodnej záchrannej služby ČSČK

1956 – ČSČK pomáha maďarským utečencom po maďarskom povstaní

60-te roky – vznik hnutia za rozvoj bezpríspevkového darcovstva krvi, ČSČK začína oceňovať bezpríspevkových darcov krvi plaketaami prof. MUDr. Jana Janského

rozhodnutie o troch stupňoch plakety prof. MUDr. Jana Janského pre bezpríspevkové darcovstvo krvi (bronzová, strieborná, zlatá)

1982 – úspech ČSČK v získavaní BDK - prakticky všetka bežná potreba krvi v Československu je pokrytá výhradne bezpríspevkovými darovaniami krvi

november 1989 - pomoc utečencom z NDR

1939

1940

1944

1945

1948

1952

1953

1956

1957

1960

1970

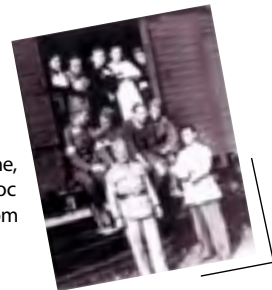
1975

1982

1983

1989

1940 – založená Spoločnosť ČSČK v Londýne, organizovala sociálnu a samaritánsku pomoc českým a slovenským vojakom na západnom fronte, zbierky pre domáce obyvateľstvo

august 1944 – SČK aktívny v zdravotníckej pomoci počas Slovenského národného povstania – starostlivosť o ranených aj utečencov, zdravotná i materiálna pomoc partizánskym a vojenským skupinám, prevencia epidémií, sanitný vlak, charitatívna činnosť, záchytné stanice pre evakuovaných občanov, stravovacie akcie

všestranná humanitárna pomoc - sociálna samaritánska činnosť pre domáce obyvateľstvo, zajatcov, repatriantov

ošetrovateľská, sociálna pomoc, poradenstvo

8. máj 1948 – prvýkrát na návrh ČSČK oslava Svetového dňa Červeného kríža a Červeného polmesiaca v deň narodenín Henryho Dunanta, návrh prijala s pozitívnym ohlasom Liga spoločností Červeného kríža

po 1948 prešiel znárodnený majetok ČSČK do rúk zdravotníctva

1952 – prijatý Zákon o Československom Červenom kríži

pomoc zdravotníctvu v prevencii, nábor bezpríspevkových darcov krvi, organizovanie školení prvej pomoci, plnenie úloh v civilnej ochrane obyvateľstva

doplňková a ošetrovateľská služba v rodinách

letné detské tábory pre zdravotne postihnuté deti

zber liečivých bylín pre farmaceutický priemysel prostredníctvom dobrovoľníkov ČK

1957 – ČSČK začína zabezpečovať dobrovoľnú opatrovateľskú službu a výchovu dobrovoľných opatrovateľiek

70-te roky – začína sa organizovať dobrovoľná opatrovateľská služba

1975 – vybudovanie rekreačného strediska ČSČK v Tatranských Mlynčekoch – Dom Henryho Dunanta

1983 – ČSČK prvýkrát udeľuje medailu Za záchranu života

1991 – začali vznikajúť prvé sociálne strediská a Domy humanity ČK – napr. Trenčín, Žilina, Rožňava, Senica, Spišská Sobota, Trebišov.

1. január 1993 - rozdelenie Československa

máj 1993 – 1. ustanovujúci Zjazd Slovenského Červeného kríža a vznik samostatnej národnej spoločnosti

25. október 1993 – prijatie SČK za riadneho člena Medzinárodnej federácie spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca

90te roky – poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v Rumunsku, Albánsku, krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, bývalej Juhoslávie, v Rwande, Somálsku, Angole i KĽDR

1. máj 1994 – nadobúda účinnosť zákon o Slovenskom Červenom kríži č. 84/1994 Z.z.

1995 - prvý ročník kampane SČK Študentská kvapka krvi

1. ročník novodobého časopisu Zvesti Slovenského Červeného kríža

SČK realizoval humanitárnu pomoc vlády Spolkovej republiky Nemecko obetiam nacionálno-socialistického prenasledovania

2000 – 2007 - Sekretariát ERNA (sieť európskych národných spoločností ČK pre prevenciu HIV/AIDS) sídlil na pôde SČK

v spolupráci s Rakúskym ČK vzniká Koordinačné centrum Mobilných odberových jednotiek SČK

14. jún vyhlásený za Svetový deň darcov krvi

vzniká Asistenčná služba SČK v Leviciach

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

2000

po roku 2000

2002

SČK sa stáva nevládnou humanitárnou organizáciou, rozvíja sa v duchu siedmich základných princípov Medzinárodného hnutia Červeného kríža

8. december 1992 – vláda SR uznala vznik Národnej spoločnosti Slovenský Červený kríž ako jedinej štátom uznannej spoločnosti, ktorá bude podľa Ženevských dohovorov a ich dodatkových protokolov rozvíjať svoju činnosť na území Slovenskej republiky

marec 1993 – Slovenská republika ratifikovala Ženevské dohovory a ich dodatkové protokoly

25. august 1993 – Medzinárodný výbor Červeného kríža oficiálne uznal Slovenský Červený kríž - samostatnú národnú spoločnosť

1993 – 1. ročník Memoriálu MUDr. Vladimíra Harineka - celoslovenská súťaž dospelých v poskytovaní prvej pomoci

90-te roky – poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom zasiahnutým povodňami na Slovensku i na Ukrajine

1995 – prvá prepravná služba – SČK Senica

1996 – prvý ročník kampane SČK Valentínska kvapka krvi

1998 - poskytnutá humanitárna pomoc ľuďom v núdzi po ničivých povodniach na východe Slovenska, pomoc prišla aj od sesterských národných spoločností ČK

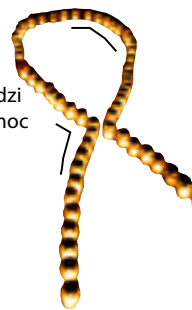
od 5. júna 2000 - SR sa zaviazala plniť úplný text Ženevských dohovorov

2000 - Medzinárodná federácia ČK/ČP ustanovila druhú septembrovú sobotu ako Svetový deň prvej pomoci

Mládež SČK realizuje prvý celoslovenský Sviečkový pochod - prejav solidarity s ľuďmi žijúcimi s HIV/AIDS

SČK organizuje rekvalifikačné kurzy a prispieva k zamestnanosti obyvateľstva, do popredia sa dostávajú sociálne služby, modernizujú a rozširujú sa zariadenia sociálnych služieb SČK

2002 – pomoc pri ničivých povodniach na Slovensku (materiálna pomoc, záchranné a zabezpečovacie práce, občerstvenie pre záchranné zložky a pod.), zároveň SČK pomáha aj Českému červenému krížu, vyhlásenie osobitnej verejnej zbierky pre občanov ČR

začína sa 10-ročná spolupráca so spoločnosťou Kraft Foods – podpora modernizácie sociálnych služieb SČK

pomoc SČK zahraničným spoločnostiam ČK/ČP (Sumatra, Pakistan, Rumunsko), v spolupráci so Švajčiarskym a Nemeckým ČK sa Slovenský ČK zapája do výstavby vzdelávacieho komplexu pre siroty na severe Sumatry

do platnosti vstupuje nová legislatíva v oblasti výučby prvej pomoci – kurz prvej pomoci sa stáva povinným pre všetkých žiadateľov o vodičské oprávnenie

Ministerstvo obrany SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci

Ministerstvo vnútra SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej spolupráci a pomoci

od 2011 – nový projekt na podporu bezpríspevkového darovania krvi prostredníctvom sociálnych sietí v spolupráci so zdravotnou poisťovňou Dôvera - MOJAKRVNASKUPINA.SK

2013 – SČK súčasťou projektu prvej pomoci Krajina záchrancov

2014 - Ministerstvo zdravotníctva SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

2017 – projekt Mobilita v regiónoch – Nadácia KIA Motors Slovakia podporila činnosť SČK darovaním 37 áut pre všetky územné spolky SČK

2004

2005

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2016

2017

2019

SČK sa zapojil do európskej kampane Červeného kríža Bezpečnosť na cestách, pravidelne spolupracuje s Policajným zborom SR na preventívnych aktivitách

výrazný úspech SČK – organizovanie európskej súťaže ČK v prvej pomoci (FACE) vo Svidníku

Národná rada SR prijala nový zákon o SČK a o ochrane znaku a názvu Červeného kríža a o zmene a doplnení niektorých zákonov (460/2007 Z.z.)

Ministerstvo školstva SR a SČK podpísali Dohodu o vzájomnej pomoci a spolupráci

založené Call centrum – núdzová linka sociálnej pomoci v Leviciach, terénne sociálne služby, SČK rozširuje poskytovanie terénnych sociálnych služieb v regiónoch, rozširuje sa asistenčná služba SČK v zdravotníckych zariadeniach

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR a SČK podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

8. februára 2012 – vláda Slovenskej republiky a Slovenský Červený kríž podpísali Zmluvu o vzájomných vzťahoch a spolupráci

2014 – rozbieha sa dlhoročná a široká spolupráca SČK so spoločnosťou Kaufland – podpora bezpríspevkového darovania krvi, humanitárnej a sociálnej činnosti, prvý ročník kampane Pomáhame potravinami

od 2016 – SČK je partnerskou organizáciou pri distribúcii materiálnej pomoci v rámci dlhodobého Operačného programu FEAD (Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby) ročne distribuuje viac ako 200-tisíc potravinových a hygienických balíkov

2017 – 2018 - spoločnosť Kaufland darovaním 10 špeciálne upravených vozidiel pre vodičkárov podporila terénne sociálne služby SČK

KRÍZOVÝ MANAŽMENT A HUMANITÁRNA POMOC

Nový horizont 2018

Michalovskí dobrovoľníci, s logistickou podporou trebišovského územného spolku SČK, participovali počas troch júlových dní na súčinnosti cvičení armády, polície, hasičov, štátnej správy a samosprávy na vojenskom cvičisku Bie-la hora pri Michalovciach.

Dvojica mládežníkov zo Strednej zdravotníckej školy asistovala Hraničnej a cudzineckej polícii po zachytení väčšej skupiny nelegálnych migrantov.

Druhá, štvorčlenná časť počtom nevelkého, no veľmi efektívneho tímu, sa postupne zapojila do troch rozohraných situácií po vypuknutí fiktívneho vojenského konfliktu.

Naši dobrovoľníci najskôr pomáhali pri evakuácii obce Trnava nad Laborcom. Keď na autobus, v ktorom opúšťali dedinu spoločne s evakuantmi, zaútočila polovojenská skupina, okamžite zača-

li poskytovať prvú pomoc. Po príchode vojenských zdravotníkov pomohli do vrtuľníka a sanitiek naložiť ranených, ktorých potom sprevádzali do poľnej nemocnice, kde pokračovali v ošetrovaní poranených podľa pokynov vojenského lekára.

Cieľom cvičenia bolo zlepšenie komunikácie a koordinácie bezpečnostných a záchranárskych zložiek, aby vedeli účinne zasiahnuť v prípade núdze.

Alena Kniežová, Michalovce
Foto: Jozef Žiak, MO SR

Medzinárodné cvičenie Slovenský štít 2018

V dňoch 23. – 27. septembra 2018 sa zástupca Slovenského Červeného kríža Ing. Marián Záhorec zúčastnil cvičenia Slovak Shield 2018 (Slovenský štít 2018). Počas cvičenia v Centre výcviku Lešť bol zaradený do imitácie skupiny Grey Cell. Počas výcvikových aktivít založených na spoločnom scenári bola precvičovaná civilno-vojenská spolupráca medzi veliteľom a civilnými aktérmi

- miestne obyvateľstvo, miestne orgány, ako aj medzinárodné a slovenské mimovládne organizácie. Cieľom bolo minimalizovať rušivé vplyvy a iné zbytočné konflikty medzi všetkými aktérmi, minimalizovať nákladovosť, duplicitu úsilia a zdrojov prostredníctvom koordinácie, spolupráce, vzájomnej podpory, spoločného plánovania a výmeny informácií.

Slovenský štít je jedným z najvýznamnejších vojenských cvičení v stredoeurópskom priestore. V roku 2018 sa ho zúčastnili aj vojaci štátov Vyšehradskej skupiny, príslušníci Národnej gardy štátu Indiana a pozemných síl USA v Európe.

Marián Záhorec, Bratislava

Pomoc po privalových dažďoch

Začiatkom júna zasiahli obec Hucín v okrese Revúca privalové dažde a povodne.

Na požiadanie Obecného úradu v Hucíne SČK, územný spolok Rimavská Sobota poskytol humanitárnu pomoc 12 rodinám – 44 ľuďom. Z Fondu pomoci územného spolku SČK boli zakúpené

základné potraviny v hodnote 149,76€. SČK tiež poskytol šatstvo, posteľnú bielizeň a prikrývky.

Marián Záhorec, Bratislava

Materiálna pomoc rodine v núdzi

Na podnet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenský Červený kríž, územný spolok Prešov v novembri poskytol materiálnu pomoc vo forme potravín, mycích a hygienických prostriedkov rodine so siedmimi maloletými deťmi. Rodina sa kvôli vážnemu ochoreniu ocitla vo veľmi nepriaznivej životnej situácii.

Beáta Jakubčová, Prešov

Slovenský Červený kríž na cvičení Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR

V dňoch 24. – 25. októbra 2018 sa územné spolky Slovenského Červeného kríža Prešov, Trebišov a Vranov nad Topľou zúčastnili cvičenia s úradmi práce sociálnych vecí a rodiny v Prešove, Trebišove a Vranove nad Topľou. Zamestnanci a dobrovoľníci územných spolkov v Centrách sústredeného sociálneho zabezpečenia precvičovali poskytovanie pomoci obyvateľstvu po mimoriadnej udalosti následkom živej pohromy.

Počas cvičenia bol zisťovaný objektívny stav pripravenosti a možnosti spolupráce cvičiacich

územných spolkov so zainteresovanými cvičiacimi zložkami. Územné spolky preverovali svoje schopnosti a cvičiace zložky boli informované o kapacitných možnostiach, materiálnych a ľudských zdrojoch poskytovania pomoci (poskytnutie predlekárskej pomoci, materiálnej pomoci vo forme prikrývk a šatstva, prepravné kapacity pre osoby zdravotne a telesne postihnuté, kapacity na prípravu a rozvoz jedla a počet dobrovoľníkov).

Marián Záhorec, Bratislava

Cvičenie na Letisku Žilina – Dolný Hričov

17. októbra 2018 krátko po jedenástej hodine prijala Humanitárna jednotka SČK Žilina výzvu od Krajského operačného strediska ZZS v Žiline – šlo o udalosť s hromadným postihnutím osôb (UHPO) pri nehode lietadla. Veliteľ zdravotníckeho zásahu si vyžiadala Humanitárnu jednotku SČK do hniezda ranených. Po vyprostení všetkých osôb a zatriedení veliteľ hniezda ranených poveril členov humanitárnej jednotky starostlivosťou a poskytnutím prvej pomoci v hniezde zelených – ľahko ranených, či bez zranení. 5-členná jednotka mala skúsenosti s problematikou UHPO aj vďaka pravidelnému zapájaniu sa do súťaží na Lešti, čo bolo pozitívne hodnotené

aj zo strany profesionálnych posádok Integrovaného záchranného systému (IZS). Sme veľmi radi, že profesionálne zložky IZS prizývajú Slovenský Červený kríž na takéto súčinnosti cvičenia. Ďakujeme aj touto cestou Krajskému operačnému stredisku ZZS Žilina, Spoločnosti Falck Záchraná a.s., a Letisku Žilina za možnosť podieľať sa na cvičení maskovaním realistického znázornenia poranení a zapojením Humanitárnej jednotky SČK Žilina.

Marcel Kšenzulák,
Peter Martinek, Žilina

Červenokrižiaci pri simulovanej evakuácii hotela

Počas letných mesiacov si zamestnanci Hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom vyskúšali evakuáciu Hotela Salamandra v Hodruši Hámroch. Nacvičovala sa v podmienkach simulovaného požiaru. Pri výpadku elektrickej energie bolo treba dostať bezpečne na zem aj turistov z lanovky, ktorá sa nachádza v areáli

hotela. Naši mládežníci Jakub Medveď, Juraj Dudáš a Júlia Fajčíková sa podujali na úlohu figurantov - kaskadérov. Najprv ich evakovali cez okno z druhého poschodia hotela a neskôr aj zo zastavenej lanovky. Mladí červenokrižiaci nemali problémy ani s výškou, ani zlaňovaním. Takejto akcie v horskom hoteli sme sa zúčastnili

prvýkrát. Hasiči boli spokojní s priebehom celého cvičenia, naši mladí si to užili a boli hrdí na to, že to úspešne zvládli.

Alica Jasenáková, Žiar nad Hronom

Červenokrižiaci a prírodná katastrofa pri maďarskom Dunaújvárosi

27. - 30. septembra 2018 organizoval Maďarský Červený Križ v blízkosti mesta Dunaújváros na ostrove Szalki medzinárodné cvičenie STORM 2018. Zúčastnili sa na ňom záchranné tímy Červeného križa (ČK) zo siedmich krajín (Maďarska, Bulharska, Slovenska, Ukrajiny, Bosny, Srbska a Chorvátska). Súčinnosť cvičenie malo preveriť koordináciu medzi rôznymi zložkami z viacerých štátov v prípade možnej prírodnej katastrofy s postihnutím väčšieho počtu osôb.

Slovenskú republiku na tomto cvičení zastupovala Humanitárna jednotka SČK z Banskej Bystrice, Vodná záchranná služba SČK z Liptovského Mikuláša a Kynologický záchranný zbor SR.

Počas 30-hodinového cvičenia (denného aj nočného) bola organizátormi simulovaná katastrofa po víchrici. Záchranné tímy nacvičovali triedenie ranených, poskytovanie prvej pomoci, psychologickú pomoc, vyhľadávanie osôb, zachraňovanie osôb na vode a technickú pomoc.

Prvým scenárom bolo riešenie úlohy vzniknutej v dôsledku víchrice s krupobitím na ostrove v skorých ranných hodinách, pričom silné dažde zodvihli hladinu rieky, povodeň poškodila mosty a infraštruktúru. Niektoré budovy sa zrútili, iné boli poškodené. Počas búrky došlo k zraneniu veľkého počtu osôb, niektoré boli nezvestné. Niekoľko účastníkov festivalu uviazlo

na časti ostrova, ktorú v dôsledku povodní obklopila voda.

Po zriadení krízového štábu účastníci cvičenia spoločnými silami v zmiešaných družstvách začali svoju prácu v teréne. Dobrovoľníci čelili viacerým výzvam - evakuácia zranených z ťažko dostupného terénu, vytýčenie zhromaždiska zranených, stravovanie osôb, ohodnotenie škôd, doprava pomoci v extrémnych podmienkach, záchrana na vode, vyhľadávanie osôb v rojnici, vyhľadávanie osôb so psami, poskytovanie prvej pomoci, psychologická pomoc. Zraneným okrem prvej pomoci na mieste musel byť zabezpečený transport do mobilnej nemocnice, ktorá bola vzdialená niekoľko kilometrov.

Naši dobrovoľníci z HJ SČK Banská Bystrica a VZS SČK Liptovský Mikuláš ukázali, že sa vedú postaviť k práci v krízovej situácii čelom. Jednak v oblasti riadenia krízovej situácie, ale aj k ostatným činnostiam - vyhľadávaniu a triedeniu zranených, ošetrovaniu v hniezde zranených, psychologickému intervencii a za pomoci techniky a sanitných vozidiel a člnu VZS aj k transportu do najbližšieho zdravotníckeho zariadenia.

Fingovaná záplava preverila pripravenosť členov VZS SČK z Liptovského Mikuláša. Tí sa podieľali na záchrane životov obyvateľov ostrova. Členovia Kynologického záchranného zboru SR boli aktívne zapojení do všetkých pátracích

činností počas cvičenia a okrem pohybu v náročnom teréne museli prekonávať prekážky, pri ktorých bol psodov spolu so psom dopravený do priestoru pátrania pomocou lanovky a člna po vode.

Účelom každoročného cvičenia organizovaného Maďarským ČK je príprava a zdokonaľovanie dobrovoľníkov ČK pri poskytovaní pomoci pri nešťastiach s hromadným postihnutím osôb. Na vyhodnotení cvičenia bola zo strany organizátorov zdôraznená dôležitosť spolupráce s partnerskými organizáciami a kolegami národných spoločností ČK z okolitých štátov.

Erik Piater a Zuzana Stanová, Banská Bystrica

MLÁDEŽ

Zasadnutie Pracovnej skupiny k projektu Dorotka a jej priatelia

18. októbra 2018 sa v Bratislave stretli členovia pracovnej skupiny pre národný projekt Dorotka a jej priatelia, aby prediskutovali ďalšie napredovanie projektu. Pracovnú skupinu od začiatku školského roka 2018/2019 plnohodnotne dopĺňajú nové členky Petra Budovcová z Levíc a sestry Diana a Kristína Bobeničové zo Sniny. Veríme, že aj ich plné nasadenie a nové nápady budú pozitívnym prínosom pre rozvoj nášho projektu.

Gabriela Šujanská, Nové Zámky

Dorotka a jej priatelia

Na tento kurz som čakala od chvíle, čo som sa dozvedela, že existuje. Vždy to znelo krásne - učiť už maličké deti prvú pomoc a rozvíjať ich vedomosti hrovou formou. Tento projekt nás naučil, ako správne pracovať s deťmi a následne ich naučiť už spomínané základy prvej pomoci. Kurz zahŕňal prednášky o psychológii dieťaťa, logopédii a jeho reči a následne písomnú, ústnu a praktickú skúšku. Strávili sme krásne 4 dni pod Tatrami s dobrosrdečnými ľuďmi z celého Slovenska

a získali nové priateľstvá, ktoré určite ešte dlho zotrávajú. Keďže sme počas prednášok celkom dlho sedeli a nasávali nové vedomosti, tak sme si to vynahradili spoločne strávenými večerami aj pri hudbe alebo tanci. Odniesla som si mnoho motivácie, či už od lektorov, alebo ostatných účastníkov kurzu. Mojou najkrajšou spomienkou celého kurzu asi je, keď sme si urobili malú chvíľu úprimnosti a každý sme sa vyzprávali, veľmi to utužilo naše priateľstvá. Boli to pre mňa krásne dni plné krásnych spomienok a z každého takéhoto kurzu, alebo akcie mám zo seba dobrý pocit, že robím niečo aj pre ostatných. A o tom predsa Červený kríž je. Všetkým vám patrí jedno obrovské ďakujem.

Viktória Sedláková, Spišská Nová Ves

Projekt Dorotka a jej priatelia je najobľúbenejším projektom mladých červenokrižiacov v Nitre a Zlatých Moravciach. Minulý rok pôsobili naše koordinátorky v niekoľkých škôlkach. Dve triedy v materskej škole Nábřežie mládeže, jedna na Štefánikovej ulici a v škôlke na Žitavskom nábřeží v Zlatých Moravciach. Tento rok sa tím koordinátorov rozšíril o 2 páry pomocných rúk, teší nás, že sa pridávajú aj chlapci. Projekt sa teší veľkému úspechu aj zo strany detí a ich pedagógov. Organizovali sme pre nich súťaže, stanovišťa a veľa hier, ktoré ich naučili mnoho užitočného. V projekte pokračujeme aj tento rok. Teší nás, že počet škôlok s projektom Dorotka a jej priatelia rastie.

Tím Dorotka a jej priatelia
v Nitre a Zlatých Moravciach

Stretnutie subregiónu centrálnej Európy Mládeže Červeného kríža v Maďarsku

Počas víkendu 19. - 21. októbra sa na pozvanie Mládeže Maďarského Červeného kríža naša členka Prezídia Mládeže SČK Lívia Knapčoková zúčastnila zasadnutia Rady Mládeže Maďarského Červeného kríža. Jeho súčasťou bolo aj medzinárodné sieťovanie – networking. Stretnutie nadviazalo na vytvorenie subregiónu – Centrálna Európa, ktorý sa vytvoril počas Európskeho kooperačného stretnutia Mláde-

že ČK/ČP v Kirgizsku. Diskutovalo sa o možnostiach spolupráce a spoločných aktivitách. Veľmi pekne z celého srdca ďakujeme našim kolegom za pozvanie a už teraz sa tešíme na vzájomnú spoluprácu s Maďarskom, Poľskom a Nemeckom. Livke ďakujeme za skvelú reprezentáciu.

Viktória Šutová, Nové Zámky

Kvapka Mládeže SČK v Leviciach

Nápad zorganizovať kvapku krvi, ktorá by bola „od nás pre nás“, sa nám v hlavách zjavil len tak. Nikomu by ani nenapadlo, aká príjemná a najmä úspešná tradícia sa z toho môže stať.

Pred 4 rokmi levická mládež zorganizovala prvý ročník Kvapky Mládeže SČK Levice, na ktorom sa zúčastnilo okolo 25 darcov. Už vtedy sme aktivitu považovali za úspešnú a všetci sme odchádzali spokojní. To sme však ani netušili, čo nás čaká ďalej a akí môžu byť v súčasnej dobe mladí ľudia motivovaní pomáhať. O štyri roky neskôr, presne

12. septembra 2018, zorganizovala levická mládež ďalší ročník tejto aktivity. V priestoroch Gymnázia Andreja Vrábla v Leviciach sa v odberovej miestnosti postupne vystriedalo takmer 70 darcov krvi, z ktorých veľkú väčšinu tvorili práve mladí ľudia. Najkrajším údajom bol počet prvodarcov, ktorý sa vyšplhal na vyše 50. Za tieto počty, ochotu a chuť pomôcť sa chceme všetkým darcom poďakovať a popriať im veľa zdravia. Veríme, že na najbližšej Kvapke krvi Mládeže SČK Levice sa s nimi stretneme opäť. Takisto by sme chceli poďakovať personálu NTS Nitra a Gymnázium Andreja Vrábla v Leviciach za ústretovosť a ochotu podporiť túto krásnu myšlienku. Už teraz sa veľmi tešíme na ďalší, v poradí piaty ročník a dúfame, že sa tam stretneme aj s vami a spoločne počet darcov krvi ešte navýšime.

Radoslava Lizáková, Levice

Pretože potrebujeme mladých

Pre každú skupinu a územnú radu je dôležité mať mládežníkov, ktorí sú usilovní a plní energie. 11. septembra 2018 sa konal nábor nových členov spojený s hodinou o Červenom kríži. Približne sto nových študentov Gymnázia v Nových Zámkoch sa dozvedelo, kto sme a čo ako skupina robíme. Množstvo z nich sme našou prácou zaujali a rozhodli sa k nám pripojiť. Sme veľmi radi, spoločne dokážeme veľké veci!

Rebeka Mináriková, Richard Čanaky, Nové Zámky

Týždeň prvej pomoci

Aj prázdniny 2018 sa niesli v duchu dobrej nálady a chuti pomáhať. Mládežníkom SČK z Levíc sa rozhodne ani počas voľných dní nelenilo - aj cez prázdniny sa zdokonaľovali v poskytovaní prvej pomoci.

38 skvelých ľudí sa opäť rozhodlo stretnúť už na 4. ročníku tejto pobytovú akcie, ktorá sa teší rok od roku zo spokojných absolventov. Týždeň

prvej pomoci sa aj tento rok konal v nádhernom prostredí Štiavnických vrchov na chate Hron v blízkosti Počúvadlianskeho jazera. Mládežníci sa vzdelávali v teoretických a praktických blokoch. Teoretický blok počas týždňa obsahuje 33h výučby. Na konci pobytu si „teoretici“ overia svoje vedomosti v záverečnom teste. V praktickom bloku trénujú mládežníci už svoje nadobudnuté vedomosti a zručnosti na realistických modelových situáciách. Aj tento rok bolo pre

praktikantov pripravených 45 nových modelových situácií. Okrem učenia voľný čas trávili plavbou na loďkách na jazere, spoločnými hrami a opekačkami. Všetci odchádzali domov plní chuti šíriť svoje vedomosti. Aj vďaka tohtoročným absolventom je svet o malú kvapôčku bezpečnejší. Dúfame, že rok rýchlo prebehne a my sa znova stretneme na Týždni prvej pomoci 2019.

Ivona Töröková, Levica

Interné školenie HIV/AIDS prevencia v Košiciach

29. októbra 2018 sa v priestoroch územného spolku SČK Košice-mesto uskutočnilo interné školenie v rámci projektu HIV/AIDS prevencia. Tohto školenia sa zúčastnili členovia Mládeže SČK z Košíc, Rožňavy, Liptovského Mikuláša, Popradu a zo Sniny. Cieľom školenia bolo poskytnúť základné informácie o víruse HIV, jeho priebehu, príznakoch, histórii či novej liečbe. Nemenej dôležitým cieľom bolo aj vyškolenie nových koordinátorov tohto projektu, ktorých úlohou by malo byť aktívne šírenie osvedčenej a zmierňovanej predsudkov tejto problematiky. Školenie bolo vedené predsedníčkou pracovnej skupiny k projektu HIV/AIDS prevencia – Líviou Knapčokovou. Zúčastnení si so sebou vzali veľké množstvo poznatkov, ktoré im nepochybne poslúžia pri ďalšej činnosti. Ďakujeme.

Jakub Galanda, Snina

Langenlois 2018

V termíne od 9. do 23. júla 2018 sme sa dve pôvabné, šikovné, múdre a pekné Slovenky zúčastnili už 63. ročníka Medzinárodného kempu vo vínnom mestečku neďaleko Viedne, aby sme reprezentovali našu krajinu a Slovenský Červený kríž a dali o sebe viac vedieť aj iným národným spoločnostiam.

V deň príchodu sme sa všetci okukávali a spoznávali, no v priebehu dvoch týždňov sa zo všetkých účastníkov stali skvelí priatelia, ktorí sú doteraz v kontakte! Ako každý rok, o ubytovaní a strave sa nedá povedať ani štipka zlého. Obidve sme si odniesli určite aj to kilečko navyše vďaka perfektnej strave a švédskym stolom. Tento bod však zďaleka nevystihuje podstatu a názov kempu. Počas dvoch týždňov išlo o to, aby sme si ľudia z rôznych krajín vymenili naše poznatky, skúsenosti a rady. A presne tieto veci sa diali počas tzv. „National pubs“, kde každý večer krajiny prezentovali svoje národné jedlá, tradície a jazyk. My sme sa ukázali ako krásavice v krojoch, ktoré pripravili tradičné jedlá z bryndze a ukázali svoj tanečný talent. Samozrejme, program tohto kempu bol bohatý. Nemohli chýbať workshopy so zaujímavými ľuďmi ako aj spoznávacie a združovacie aktivity účastníkov kempu. Mali sme dostatok voľného času a oddychu, aby sme sa zoznámili s ľuďmi z iných krajín. Taktiež sme si mali možnosť vybrať svoju vlastnú kreatívnu skupinu, ako napr. tvorivá skupina, mediálna skupina, organizačná a tanečná skupina, v ktorých sme pripravovali program pre vyvrcholenie nášho kempu – Festivalu národov.

Ak si myslíte, že sme sa len zabávali, oddychovali, skúšali výrobky z viniča či navštevovali pamä-

tihodnosti a miesta hodné pozornosti, nemáte celkom pravdu. Naším hlavným cieľom bolo v čo najlepšom svetle odprezentovať naše mládežnícke aktivity a našu slovenskú hrdosť. Cieľ bol splnený, všetci účastníci už vedia, kde sa Slovensko nachádza, aká je to krajina a aké sú jej krásy a spoluúčastníci si domov so sebou určite vzali aj veľa nápadov - najmä z niektorých národných a lokálnych aktivít.

46 mladých ľudí z 20 krajín celého sveta strávili spolu nezabudnuteľné 2 týždne, počas ktorých sme získali nielen množstvo vyššie spomínaných nových poznatkov, skúseností a zážitkov, ale aj motiváciu pre ďalšiu prácu v Červenom kríži. Je neuveriteľné, ako za tak krátku dobu môžu vzniknúť priateľstvá, ktoré trvajú a budú trvať ešte veľmi dlho. Tento kemp nám ukázal, že občas sa síce môže zdať, že Červený kríž je len malou kvapkou v oceáne, no v skutočnosti sa za ním ukrýva množstvo pomoci a zmeny vo svete, ako v minulosti počas vojen, tak aj dodnes.

Tento kemp sa neniesol len v spoločnom duchu spoznávania nových ľudí a krajín, ale zaoberali sme sa aj rozvojom našich vlastných schopností s mottom - **You've got potential. Join our quest to discover your best!** - čo v preklade znamená: **Máš potenciál. Zapoj sa do spoločného hľadania a objav v sebe to najlepšie!** Množstvo workshopov a aktivít nám pomohlo rozšíriť naše obzory, prekonať predsudky a kultúrne rozdiely a s tým aj objaviť naše pravé Ja. Spoločne sme dokázali, že aj krajiny s rôznymi kultúrami, jazykmi a spôsobom myslenia nemajú problém žiť spolu v mieri, rešpektovať svoje rozdielnosti a byť priateľmi.

**Katarína Marcinková, Poprad
a Alexandra Poliaková, Liptovský
Mikuláš**

Deň otvorených dverí na letisku M.R. Štefánika v Bratislave

Počas druhého októbrového víkendu sme mali možnosť robiť ukážky prvej pomoci na letisku M. R. Štefánika v Bratislave a byť teda súčasťou Dňa otvorených dverí na letisku. Tréneri prvej pomoci

zo skupiny Mládeže pri bratislavskom územnom spolku SČK mali rozložený stan v odletovej časti a venovali sa návštevníkom letiska, ktorí si prišli prezrieť priestory letiska, prostredníctvom ukážok

prvej pomoci. Tieto priestory nie sú verejnosti počas roka dostupné. Prehliadka prebiehala formou registrácie a následnej prehliadky so sprievodcom každú pol hodinu.

Aj napriek obmedzenému počtu účastníkov dňa otvorených dverí sme oslovili našou činnosťou 1285 ľudí rôznej vekovej kategórie.

Adam Múčka, Bratislava

Seminár k projektu Spolu to zvládneme

7. októbra 2018 sa v priestoroch územného spolku SČK Bratislava - mesto uskutočnil seminár k projektu Spolu to zvládneme. Mládežníkov ním sprevádzal lektor tohto projektu Peter Čajági, predseda Mládeže SČK v Žiari nad Hronom. Vysvetlil im krok po kroku základy a úskalia projektu, predstavil príručku a podrobne vysvetlil, ako má prebiehať samotná realizácia v domovoch dôchodcov a iných sociálnych zariadeniach tohto charakteru. Potešujúca bola účasť a záujem mladých ľudí o spoluprácu s týmto projektom, ktorú prejavili otázkami a aktívnou diskusiou. Ďakujem územnému spolku SČK Bratislava - mesto za poskytnutie priestoru a predsedovi Mládeže SČK BA – mesto Adamovi Múčkovi za pomoc pri oslovení mládežníkov a organizácii tohto príjemného a verím, že aj poučného dňa.

Peter Čajági, Žiar nad Hronom

Jesenná Rada Mládeže SČK

26. - 28. októbra 2018 sa v Štrbe v penzióne Medvedica uskutočnila už druhá Rada mládeže tohto roka. Aké boli naše hlavné body a témy?

V prvom rade to boli voľby, v ktorých boli zvolení noví funkcionári Mládeže SČK na funkčné obdobie 2018 - 2020:

- prezidentka Mládeže SČK: Alexandra Poliaková, Liptovský Mikuláš
- I. viceprezidentka Mládeže SČK: Lívia Knapčoková, Košice – mesto
- II.viceprezident Mládeže SČK: Pavol Faťun, Poprad
- členovia Prezídia M SČK: Matej Gocník, Nové Zámky a Jakub Galanda, Snina

V druhom rade sme s bývalými prezidentmi Mládeže SČK Barbarou Nádašiovou a Tiborom Vyslockým rozoberali činnosť M SČK. Výsledkom diskusie bol tzv. to do list – zoznam, v ktorom sme si zvolili priority činnosti M SČK na nasledujúce dva roky. Prezentovali sme tiež lokálne projekty a aktivity našich územných rád a hovorili sme aj o národných projektoch. Priestor na odprezentovanie dostal aj Letný tábor SČK – tým sme si pripomenuli krásny týždeň v Mlynčekoch a samozrejme, nechýbala diskusia.

Počas zasadnutia Rady mládeže sme zas a znova utužili naše priateľstvá, zažili pekné chvíle plné úsmevov a radosti.

Peter Čajági, Žiar nad Hronom

Svetový deň boja proti AIDS

Aj tento rok sme si opäť pripomenuli Svetový deň boja proti AIDS. Pri tejto príležitosti Mládež SČK pripravila štvrtý ročník Národnej súťaže prevencie HIV/AIDS pre stredné školy. Do Bratislavy

prišlo 18 tímov mladých ľudí z celého Slovenska. V priestoroch KC Dunaj si mali možnosť porovnať vedomosti v tejto problematike. Po skončení súťaže spolu vytvorili živú stužku ako prejav solidarity

s ľuďmi žijúcimi s HIV/AIDS. Následne pokračovali Sviečkovým pochodom cez centrum Bratislavy. K pochodu sa pripojila verejnosť aj mládežníci SČK z iných miest Slovenska.

Silvia Kostelná, Bratislava

Svetový deň boja proti HIV/AIDS

Väčšina ľudí žijúcich s HIV/AIDS si svoj osud nevybrala.

Títo ľudia si zaslúžia našu podporu.

Pri príležitosti Svetového dňa boja proti AIDS organizuje Mládež Slovenského Červeného kríža každoročne **Sviečkový pochod**.

CENTRÁLNY SVIEČKOVÝ POCHOD SA BUDE KONÁŤ

Dátum: 30. novembra 2018

Začiatok: 15:00 hod.

Miesto: Námestie SNP, Bratislava

MIESTNE SPOLKY A DOBROVOĽNÍCTVO

Rozdávajú sa pre druhých

Rok 2018 bol bohatý na významné červenokrižske výročia, ktoré si Miestny spolok SČK Oslany pripomenul aj počas svojich aktivít s dobrovoľníkmi i s bezpríspevkovými darcami krvi. Rada by som dala do pozornosti dve z nich, tie najvýznamnejšie, ktoré skrývajú ľudí s veľkým srdcom.

Nemecký lekár Albert Schweitzer za svojho života povedal: „**Červený kríž je pre nás svetlom v temnote. Naša veľká vďačnosť patrí tým, čo v roku 1863 zažali túto pochodeň. Záleží na nás, aby sme sa postarali, žeby nikdy nezhasla.**“

Pred 155 rokmi sa stala táto ambiciózná myšlienka realitou. Zaslúžil sa o to **zakladateľ Červeného kríža Henry Dunant**, ktorý celý svoj produktívny život venoval tým, ktorí pomoc potrebovali. Doba, v ktorej žijeme a pracujeme, je plná mnohých zlomov, nových nádejí, ale aj sklamaní. Je to doba, v ktorej je potrebné viac ako inokedy podporovať vzájomné porozumenie, ktorá si žiada dobrovoľníkov ochotných pomáhať. Medzi nami žije množstvo ľudí, ktorí pomáhajú svojim blízkym, vykonávajú záslužnú prácu

v prospech obce, mesta, regiónu či celej spoločnosti. Súčasná doba si žiada ľudí so srdcom, ale zároveň rozumných a ochotných pre našu humanitnú činnosť.

Vzhľadom k tomu, že v máji 2018 sme si pripomenuli 25. výročie vzniku SČK, Miestny spolok SČK Oslany poďakoval ľuďom s veľkým srdcom, ľuďom, ktorým ľudskosť nie je ľahostajná. V spolupráci so starostom obce p. Františkom Priekalom uskutočnili v máji slávnostné stretnutie dlhoročných aktívnych dobrovoľníkov v oblasti prvej pomoci, darcovstva krvi, pri poskytovaní sociálnych služieb i humanitárnej pomoci. Pozvali aj čestných darcov krvi, ktorí za svojho života darovali krv a získali aj morálne ocenenia - zlatú, striebornú, či bronzovú plaketu prof. MUDr. Jána Janského, ale ich zdravotný stav, prípadne vek im už nedovoľuje pokračovať v týchto skutkoch ľudskosti.

155. výročie vzniku Červeného kríža a 25. výročie vzniku SČK motivovali organizátorov, teda Miestny spolok SČK Oslany spolu so starostom obce k usku-točneniu i druhého slávnostného stretnutia pri príležitosti Svetového dňa darcov krvi, ktorý si každoročne pripomíname 14. júna. Na júnové stretnutie prijali pozvanie aj podpredsedníčka ÚzS SČK Prievidza Mgr.

Mária Žišková i riaditeľka ÚzS SČK Prievidza Mgr. Renáta Lukáčiová.

Pozvaní boli aktívni čestní darcovia krvi, ktorí v roku 2017 darovali svoju krv buď individuálne alebo prostredníctvom Mobilnej odberovej jednotky z Banskej Bystrice. MS SČK Oslany organizuje mobilné odbery krvi v obci už od roku 2002. V roku 2017 prišla MOJ -ka do obce Oslany 3- krát a krv darovalo 129 darcov krvi, z toho bolo 85 z obce Oslany a 44 z okolitých obcí (napr. Čereňany, Nováky, Horná Ves, Radobica, atď.)

Na stretnutie boli pozvaní mnohonásobní darcovia krvi, z toho: 2 držiteľia diamantovej plakety prof. Jána Janského, 5 držiteľia zlatej, 21 držiteľov striebornej, 17 držiteľov bronzovej plakety prof. Jána Janského, 26 darcov, ktorí darovali krv od 2 – 9 odberov a 3 prvodarcovia.

Veľká vďaka patrí všetkým – za krv, za spomínané aktivity, za pomoc, za to, že napĺňajú poslanie Červeného kríža. Prijmite, prosím, slová vďaky a uznania za vašu nezištnu vykonanú prácu, za vaše skutky ľudskosti.

Mária Žišková, Oslany

Pomáhame potravinami a miestne spolky

Vo všetkých obchodných reťazcoch Kaufland prebehla 18. novembra charitatívna zbierka **Pomáhame potravinami**, ktorú organizoval Slovenský Červený kríž. V Dolnom Kubíne sa jej zúčastnili aj členovia miestneho spolku SČK z Istebného, kto-

rých prišla podporiť aj starostka obce Lýdia Fačková. Vyzbierané potraviny boli na celom Slovensku odovzdané ľuďom v núdzi.

Dušan Sabol, Istebné

Darcovia krvi vo Svodíne

Je už niekoľkoročnou tradíciou nášho miestneho spolku SČK organizovať spolu s NTS z Nových Zámok odbery krvi v našej obci. Býva to spravidla 3x ročne a priemerne sa odberu zúčastňuje 20 darcov. Aj 19. septembra 2018 sa v zasadačke obecného zastupiteľstva počas dvoch hodín vystriedalo 17 darcov. Propagáciou v obecných novinách, vyhlásením v miestnom rozhlas, zverejnením plagátov, rozoslaním pozvánok a SMS správ sa nám ročne darí zapojiť asi 60 darcov. Býva zvykom, že po darovaní sa darcovia stretnú na slávnostnom

stretnutí, kde nasleduje zápis do pamätnej knihy obce, prevzatie sladkej odmeny a spoločný obed hradený už niekoľko desiatok rokov Obecným úradom. Darcovia tiež dostanú fľašu červeného vína od Poľnohospodárskeho družstva Svodín. Tento rok na slávnostnom stretnutí sme bronzovou plakétou prof. MUDr. Jana Janského ocenili pána Győző Besenyei a striebornú plakétu sme odovzdali pánovi Ing. Ladislavovi Blahovičovi. Oceňovanie je spojené s darčekom od Zboru pre občianske záležitosti a snažíme sa zabezpečiť i prítomnosť starostu obce. Sme veľmi vďační Obecnému úradu a Poľnohospodárskemu družstvu vo Svodíne za to, že nám dlhodobo pomáhajú pri vytváraní dôstojných podmienok pri posedeniach s darcami krvi.

Karol Krško, Svodín

Červenokrižiaci v Liešťanoch

Členovia Miestneho spolku SČK Liešťany sa počas celého roka venujú širokému spektru červenokrižských aktivít. V spolupráci s NTS Banská Bystrica pravidelne 4x ročne organizujú mobilné odbery krvi. Raz do roka tiež oceňujú svojich miestnych darcov krvi.

Červenokrižiaci z Liešťan nezabúdajú ani na seniorov. Miestny spolok rozdal seniorom obce potravinové balíčky, ktoré potešili a zároveň aj „zarosili“ oči nejedného obdarovaného. Spoločne s predsedníčkou MS SČK Liešťany pani Jozefínou Mazánikovou si zaspomínali, ako sa voľakedy žilo, ako celý život pracovali a nebáli sa roboty. MS SČK v Liešťanoch ďakuje aj sponzorom, ktorým nie je ľahostajný život dôchodcov a verí, že aj v budúcnosti budú nápomocní pri plnení úloh Slovenského Červeného kríža

Jozefína Mazániková, Liešťany
Renáta Lukáčiová, Prievidza

V tomto roku pri príležitosti osláv obce členovia miestneho spolku vyrábali langoše. Zúčastnili sa tiež akcie, ktorú pripravil Klub priateľov vojenskej histórie Slovenska - Boje pri Gápli

Naši kamaráti

Nedá sa to rátať na dni, mesiace či roky. Je to jednoducho prepojené záchranárske priateľstvo, ktoré vytvára úplnú dôveru našej organizácii miestneho spolku SČK v Kamenici n/Cirochou, ktorú nám prejavujú naši hasiči pri každej akcii či už ide o športové, alebo záchranárske cvičenie.

Spolu vytvárame tím prvej pomoci a spoliehame sa jeden na druhého. Odbremeňujeme sa v danej situácii od starostí a navzájom sa dopĺňame. Pre nás je to veľká česť byť záchranármi pri záchranároch.

Renáta Babjaková,
Kamenica nad Cirochou

Vždy ochotná pomôcť

Pani Mária Kotyrová sa narodila 13. mája 1936 v Krásne nad Kysucou. Ako sirota bývala u svojho brata Jána Čimboru vo Svrčinovci, kde absolvovala základnú školu.

Po úspešnom ukončení nastúpila do Pedagogickej školy v Žiline. Stala sa tak jednou z prvých kvalifikovaných učiteliek pre materské školy v Čadci. Materská škola Fraňa Kráľa tak bola jej prvým pôsobiskom, v ktorom pracovala 7 rokov. Neskôr sa stala riaditeľkou Materskej školy vo Svrčinovci, kde pracovala do roku 1991 a svojím prístupom bola vzorom pre nás všetkých. Mária Kotyrová je osoba s veľkým srdcom, láskavým a obetavým prístupom a priam materinským cítením nielen k deťom, ale aj dospelým. Vždy podnecovala deti k tvorivosti, samostatnosti a k zodpovednému prístupu. Dokáže porozumieť detskej duši a spolu s deťmi vkročiť do sveta fantázie. Okrem školstva sa Mária Kotyrová venovala aj Slovenskému Čer-

venému krížu. S jej húževnatosťou a ochotou sa v roku 1965 stala členkou a neskôr predsedníčkou Miestneho spolku SČK. Aj vďaka jej zásluže našli v ťažkej situácii pomoc mnohí bezbranní ľudia a ich život sa stal prijateľnejší. MS SČK rozvíjal svoju činnosť v mnohých oblastiach - nielen získavaním nových a mladých darcov krvi, ale aj prostredníctvom zdravotných školení na rôzne témy. Nechýbali ani návštevy starších a chorých členov v domácnostiach, nemocniciach a v domovoch dôchodcov. Za prácu, ktorú vykonávala, získala mnohé ocenenia osobne i za miestny spolok. V júli 2018 jej obec Svrčinovec udelila Cenu obce v oblasti sociálna starostlivosť.

Sama sa stále drží kréda: "Ak je cesta človeka vykladaná ochotou, dobrotou, snahou pomôcť inému v núdzi a chorobe, potom vníma vlastný život ako dar. Iba život pre druhých, stojí za to žiť."

Alena Varmusová, Svrčinovec

Stretnutie dobrovoľníčky SČK u prezidenta

Na základe nominácie riaditeľky Strednej zdravotníckej školy na Kukučínovej ulici 40 v Košiciach a následného posúdenia odbornej komisie členov občianskeho združenia CARDO – Národného dobrovoľníckeho centra, bola naša členka, PaedDr. Dáša Šusterová, vybratá medzi 3 záverečné nominácie na ocenenie Dobrovoľník roka 2017 v kategórii Dobrovoľník v oblasti práce s deťmi a mládežou.

PaedDr. Dáša Šusterová je predsedníčkou Miestneho spolku SČK Košice – mesto pri SZŠ na Kukučínovej ulici č. 40 v Košiciach. Už 20 rokov sa zapája do charitatívnych a dobrovoľníckych aktivít spolu so žiakmi školy. Žiaci pod jej vedením realizujú napr. finančné zbierky pre Úniu nevidiacich, chorých so svalovou dystrofiou, pre duševne chorých, deti v detských domovoch či pre onkologicky chorých. Zúčastňujú sa na zbierkach potravín, šatstva pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva. Pani predsedníčka úzko spolupracuje s územným spolkom SČK Košice – mesto. V oblasti darčovstva krvi sa spolu so žiakmi aktívne zúčastňuje Študentskej a Valentínskej kvapky krvi. Zorganizovali

aj mobilný odber krvi priamo v priestoroch školy. Spolu so žiakmi pani Šusterová realizovala aj finančné zbierky pre SČK na nákup pomôcok pre deti, ktoré navštevujú DSS SČK na Komenského ulici v Košiciach. Svojím prístupom ku žiakom formuje u žiakov empatiu, prosociálne správanie, úctu k ľuďom, ktorí sú na túto pomoc odkázaní.

30. mája 2018 bola predsedníčka miestneho spolku v dopoludňajších hodinách prijatá spolu s ďalšími dobrovoľníkmi u prezidenta SR Andreja Kisku pri príležitosti nominácie dobrovoľníkov roka.

Slávnostné vyhlásenie sa uskutočnilo v ten istý deň vo večerných hodinách v priestoroch Reduty v Bratislave. Dobrovoľníčke Dáše Šusterovej bol udelený dakovný list za významný prínos k rozvoju dobrovoľníctva v kategórii Dobrovoľník v oblasti práce s deťmi a mládežou. Táto akcia sa konala pod záštitou občianskeho združenia CARDO – Národného dobrovoľníckeho centra, Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu.

Zuzana Jusková, Košice - mesto

Memoriál MUDr. Mareka Rigdu

Vjúli tohto roku Miestny spolok SČK v Hozelci organizoval už tretí ročník Memoriálu MUDr. Mareka Rigdu. Je spomienkou na tragický pád vrtníka v Slovenskom raji, pri ktorom MUDr. Marek Rigda, MPH zahynul.

Jeho pamiatku a jeho odkaz ako človeka, ktorý sa venoval miestnej mládeži a mládežníckemu futbalu, sme si pripomenuli futbalovým turnajom mladších žiakov z okolitých obcí na multifunkčnom ihrisku v Hozelci. Myslíme však na neho aj ako na človeka, ktorého profesionálny život bol zameraný na záchranu ľudských životov a zdravia človeka, preto súčasťou Memoriálu je prítomnosť členov

miestneho spolku SČK v Hozelci a profesionálnych zamestnancov popradského územného spolku SČK. Členovia SČK nielen poskytujú pomoc a ošetrovanie aktívnym účastníkom turnaja, ale súčasne predvádzajú ukážky prvej pomoci deťom, mladým a všetkým prítomným, ktorí o to prejavia záujem. Súčasne sú k dispozícii všetkým, ktorí si chcú napríklad skontrolovať krvný tlak, ktorí majú otázky - ako riešiť prvú pomoc v rôznych situáciách. Memoriál je výnimočný v tom, že sa v tejto akcii prirodzene spájajú zábava a súťaživosť so vzdelávaním. Atraktivitu podujatia zvyšuje pozvaný čestný hosť podujatia, ktorý je poverený slávnostným otvorením športovej časti turnaja. Tento rok ním bol bývalý vynikajúci slovenský reprezentant vo futbale Ľubomír Moravčík.

Róbert Hilovský, Hozelec

Smrečiansky spolok bilancuje

Miestny spolok SČK v Smrečanoch má 77 členiek a 5 členov. Naše aktivity sú rôznorodé a prospešné pre ľudí. Patrí k nim hlavne pomoc sociálne slabším rodinám, starým a chorým spoluobčanom, návštevy jubilatov nad 70 rokov a zabezpečovanie hliadok prvej pomoci na športových podujatiach. Naš spolok sa zameriava aj na získavanie bezpríspevkových darcov krvi, ktorých počet sa z roka na rok zvyšuje. V uplynulom roku darovalo krv 37 obyvateľov Smrečian, odberov bolo spolu 79.

Každoročne organizujeme aj zaujímavé podujatia na spríjemnenie voľného času. Keď sa v apríli, po dlhzej zime, objavili hrejivé lúče jarného slniečka a všetko sa zazelenalo, zišli sme sa na brigáde s hrablami, metlami a inými pracovnými pomôckami, aby sme skrášili okolie pamätníka pri kultúrnom dome. Mladé mamičky so svojimi ratoľkami zveľadovali detské ihrisko, na ktorom sa počas roka stretávajú.

Apríl sa niesol aj v duchu ľudových tradícií. Vydarенú akciu otvorila miestna folklórna skupina úryvkom z pásma s ovčiarskou tematikou. Po ňom sme sa v spoločenskej sále kultúrneho domu mohli pokochať tradičnými výrobkami. Najpočetnejšie zastúpenie z desiatich vystavovateľov mal pán Pavol Mudroň, ktorý priniesol okolo 80 vlastnoručne vyrobených exponátov.

Na Deň matiek sme sa po kultúrnom programe venovanom mamičkám stretli s bylinkárkou Katkou z Liptovského Hrádku, ktorá nám porozprávala o bylinkách a ich liečivých účinkoch na ľudský organizmus. Priniesla so sebou aj svoje knihy s receptami na rôzne choroby, maceráty, masti a iné produkty, ktoré sama pripravila.

Koncom septembra sa u nás konal 1. ročník športového podujatia Beh a chôdza za zdravé srdce.

Súťažilo 62 účastníkov v 14 kategóriách. Najviac bola zastúpená kategória žien do 50 rokov. Najmladší účastník mal iba 2,5 roka, najstaršia účastníčka mala 80 rokov.

V sobotu koncom októbra síce pršalo, no tí, ktorí prišli medzi nás, určite nebanovali. Dozvedeli sa zaujímavé veci od Zuzky Furčákovskej zo Smrečian - opäť sme spolu troška tvorili, tentoraz na jesennú tému. V jeseni si pripomínáme našich blízkych, ktorí už nie sú s nami a navštevujeme miesta ich posledného odpočinku. Zuzka nám ukázala, ako si z prírodných materiálov vyrobiť krásny venček, kahanček na sviečku či nádhernú kvetinovo-konárikovú kyticu.

Záver roka bude už tradične patriť posedeniu pre darcov krvi, ktoré organizujeme s cieľom poďakovať sa im za nezištnú pomoc pri záchrane ľudských životov.

Text a foto: Iveta Kročanová, Smrečany

65. výročie Miestneho spolku Červeného kríža v Trstíne

Červený kríž na Slovensku má bohatú históriu. Miestny spolok ČK v našej obci začal písať svoju históriu už v roku 1953.

Práca spolku sa zakladá na dobrovoľnej práci našich členov. Bolo by treba veľa času a priestoru, aby sme spomenuli všetko to, čím sme sa pričínili o dobro iných. Spomeňme len napríklad, koľko ľudí sme naučili poskytovať prvú pomoc, darovali sme vzácnu tekutinu a získavali sme bezpríspevkových darcov krvi. Všetko sme rozdávali zo srdca, bez príkazov, či zistiť dôvodov.

V tomto roku uplynulo 65 rokov od založenia dobrovoľnej zdravotníckej organizácie v našej obci. Prvou predsedníčkou bola pani Margita Jakubcová, následne p. Alžbeta Ďurišová, p. Ľudmila Hromádková a p. Ľudmila Žideková. V súčasnosti vyše 100-členný spolok pracuje pod vedením p. L. Fedorovej. Miestny spolok je dodnes mimoriadne životaschopný. Radi by sme si pripomenuli niektorých funkcionárov, ktorí sa o 65-ročné úspešné výsledky zaslúžili. Okrem už vyššie spomínaných medzi nich patria p. Irena Slosarčíková, p. Rozália Mináriková, p. Ľudmila Horváthová, p. Vilma Vlachovičová, p. Margita Indrišková, p. Elena Širučková, p. Mária Kudláčková, p. Štefánia Vajsáblová.

Jedno z najdôležitejších činností bola práca dobrovoľných sestier, ktoré patrili medzi obetavé členky našej organizácie. Medzi nimi boli p. Margita Hettešová, p. Alžbeta Ďurišová, p. Zlatica Moravčíková, p. Agneša Danišová, p. Mária Opáľková, p. Zlatica Plevková, p. Júlia Machalová, p. Anna Semelyová, p. Anna Lenhartovičová, p. Vilma Danišová, p. Štefánia Turková, p. Margita Slabá, p. Františka Poturnajová, p. Mária Chalaňová, p. Jozefína Huttová, p. Mária Jakubcová, p. Helena Dubská, p. Emília Motúzová, p. Mária Anettová, p. Anna Suchánová, p. Viera Šebová a p. Marta Horváthová, ktoré okrem šírenia zdravotníckej osvetu poskytovali prvú pomoc pri spoločenských, športových podujatiach a vo svojom okolí.

Pomáhali sme pri očkovaní detí, kontrolovali hygienu detí v miestnej základnej škole a MŠ. Medzi obetavých členov našej organizácie v oblasti poskytovania prvej pomoci patrili aj pán Michal Burín. Mnohí z nich už nežijú. Pri spomienke na nich sa v našich myšliach vynoria ich tváre, ktoré nepoznali únavu, vidali sme ich stále s úsmevom na tvári a vlúdny slovom na perách. Boli sme radi, že sme mohli chvíľu kráčať životom spolu s nimi.

Jednou z najúspešnejších aktivít a veľmi dobre hodnotenou oblasťou práce Červeného kríža je bezpríspevkové

darčovstvo krvi, ktoré malo aj v minulosti dobrú základňu darcov. Medzi prvými, ktorí pod vedením MUDr. Valašku obetavo a vytrvalo organizovali darčovstvo krvi, patrili p. Hromádková, p. Fedorová, p. Semelyová, p. Jakubcová, p. Kudláčová, ktorá v tejto dobrovoľníckej aktivite pokračuje dodnes. Po nej toto poslanie prevzala p. Katarína Hettešová. Rada by som vyzdvihla aktivitu našich podnikateľov - p. Beškovej, p. Mahajovej a p. Mancu. Finančným príspevkom veľmi podporili bezpríspevkové darčovstvo a získavanie prvodarčov v našej obci. Je potešiteľné, že čoraz viac mladých ľudí sa zapája do tejto činnosti a zúčastňujú sa mobilných odberov krvi. Veľmi aktívne pracujeme na propagovaní bezpríspevkového darčovstva krvi najmä cez projekt Kvapka krvi. Realizujeme ho v základnej aj materskej škole, kde deti oboznamujeme s dôležitou darovaním krvi a budujeme u nich hrdosť na svojich rodičov, ktorí darujú krv.

V BDK spomíname na mená prvých darcov, držiteľov zlatého Janského plakety - p. Augustín Golwitzer, p. Ján Kučera, p. Anna Jaguláková. Medzi nich sa v ostatnom období zaradili mnohí ďalší. Máme tiež 25 držiteľov striebornej Janského plakety a 54 držiteľov bronzovej Janského plakety. Vďaka Vám, bezpríspevkovým darcom krvi, úctu si zaslúžite všetci, ocenení aj neocenení. Pri záchrane ľudského života je vzácna každá kvapka krvi.

Šesťdesiatpäťročná história zachytáva rôznorodé činnosti, ktoré boli zamerané na rôzne športové a spoločenské aktivity. Sú to napríklad jednodňové zájazdy, súťaže mladých zdravotníkov, nácvik divadelných hier, ocenenie bezpríspevkových darcov krvi pri príležitosti Svetového dňa Červeného kríža a Červeného

polmesiaca, účasť na rôznych kvízoch a súťažiach, brigádnickej činnosti, zbery železa a handier, prednášková činnosť. Podieľame sa tiež na príprave rôznych spoločenských podujatí - Malovanie kraslíc, Deň chôdze, Červenokrížsky piknik, Svätovánska noc, súťaž "O trstínsky naj zákusok", Adventná výstava, Bezpečne doma - bezpečne na ulici (v spolupráci so ZŠ a MŠ), Hodina o Červenom kríži, Kvapka krvi, oslavy MDD, propagácia a výučba v poskytovaní prvej pomoci a iné. Za záslužnú a obetavú prácu sme v roku 1977 získali ocenenie od OV ČSČK Trnava "Vzorná ZO ČSČK III. stupňa". O dva roky neskôr sme dostali ocenenie "Vzorná ZO ČSČK II. stupňa" a v roku 1981 sme dosiahli najvyššie ocenenie - "Vzorná ZO ČSČK I. stupňa".

Keď zhodnotíme 65-ročnú históriu Červeného kríža v Trstíne, konštatujeme, že Slovenský Červený kríž si hľadá neustále svoje miesto v spoločnosti. Toto hľadanie nebolo a nie je ani v súčasnom zložitom období ľahké a jednoduché. Čas zhodnocuje etapu nášho života, ale predovšetkým naše činy a snaženia. Určité problémy vidíme v práci s členskou základňou a to s náborm mladých členov SČK. Hoci programové aktivity sú dobré, ľudia, ale hlavne mládež, nie je teraz vychovávaná so sociálnym cítením v školách, a tak sa tieto úlohy darí plniť len pomaly. Našou snahou je v týchto aktivitách pokračovať, prácu zlepšovať a medzi naše rady prijať čo najviac mladých ľudí.

Prijmite prosím moje, ale aj naše spoločné poďakovanie v mene tých, ktorým sme pomáhali a zamyslime sa nad výrokom: "Keď je človek zdravý, má veľa priani, keď je chorý, len jedno...".

Ďakujem za dobrú spoluprácu s Územným spolkom SČK Trnava, Obecným úradom, so ZŠ a MŠ Trstín. Veľká vďaka patrí pani MUDr. Kočanovej, všetkým občanom našej obce, ktorí nás podporovali a samozrejme Vám, obetavým členom našej organizácie, ktorí si ešte nájdete čas pre ušľachtilú činnosť nášho spolku.

Marta Genčúrová, Trstín

Darcovstvo krvi v Trstenom pri Hornáde

Organizovanie hromadných odberov krvi má v obci Trstenom pri Hornáde v okrese Košice - okolie bohatú tradíciu. Vyrástla tu už tretia generácia darcov krvi, v obci je v súčasnosti vyše 130 aktívnych darcov.

Od počiatkov darcovstva krvi tu Červený kríž organizoval hromadné odbery. Táto tradícia pokračuje dodnes. Minimálne dvakrát v roku prichádza na pozvanie miestneho spolku SČK do obce mobilná odberová jednotka NTS, aby si odniesla niekoľko litrov životodarnej tekutiny od miestnych darcov.

Na tohoročnom októbrovom mobilnom odbere si v obci pripomenuli milú udalosť - 30 rokov organizovania odberov krvi súčasnou predsedníčkou miestneho spolku SČK pani Jolkou Szabóovou - taktiež dárkyňou krvi, držiteľkou zlatej Janského plakety. To

je ale krásny a záslužný kus života! To sú isto i množstvá príbehov a zachránených životov...

Jolka, v mene všetkých Ti úprimne ĎAKUJEME a želáme Ti veľa síl a elánu do ďalšieho života a tiež veľa šťastia v kruhu Tvojich najbližších. Srdečne da-

kujeme aj všetkým ostatným darcom krvi z Trsteného pri Hornáde. Veľmi si vážime váš hlboko ľudský postoj, ktorým pomáhate zachraňovať životy. Je to nenápadné, ale obrovské hrdinstvo. VĎAKA VÁM!

Helena Kmetzová, Košice - okolie

Ďalší miestny spolok pod vedením mládežníka

Dávame šancu mladým ľuďom presadiť sa. Našou stratégiou je, aby mladí dostali viac priestoru na sebarealizáciu a aby to, čo sa u nás naučili, mohli využiť a preniesť tam, kde denne žijú. Miestne spolky začínajú byť v našom okolí prestarnuté a z

členov sa často stávajú naši klienti. Je to prirodzené a sme radi, že im môžeme slúžiť aj touto cestou, veď aj vďaka nim sa organizácia preniesla cez veľmi ťažké obdobie. Ich hrdosť a hlásenie sa k nám sú o to silnejšie.

V najbližšom období sa teda chystáme kráčať touto cestou a našu komunitu medzigeneračne pospájať, s účelom oživiť činnosť miestnych spolkov v našom okolí. V tomto duchu sme vďaka nášmu mládežníkovi Marekovi Kalaninovi v októbri slávnostne založili nový Miestny spolok SČK v obci Ptičie, okr. Humenné (rodisko mamky Paula Newmana).

Tešíme sa na spoluprácu.

Silvia Knapiková, Humenné

